

Briuselis, 2018 m. vasario 9 d.
(OR. en)

5860/18

Tarpinstitucinė byla:
2015/0148 (COD)

CODEC 138
CLIMA 20
ENV 60
ENER 38
TRANS 50
IND 36
COMPET 55
MI 63
ECOFIN 78
PE 9

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas
– Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai
(2018 m. vasario 5–8 d., Strasbūras)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių¹, įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą, tokiu būdu išvengiant antrojo svarstymo ir taikinimo procedūros.

¹ OL C 145, 2007 6 30, p. 5.

Atsižvelgiant į tai, pranešėja Julie GIRLING (ECR, UK) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto vardu pateikė du pasiūlymo dėl direktyvos kompromisinius pakeitimus (166 ir 167 pakeitimai). Dėl šių pakeitimų buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu.

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2018 m. vasario 6 d. plenariniame posėdyje abu pasiūlymo dėl direktyvos pakeitimai (166 ir 167 pakeitimai) buvo priimti. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje².

Parlamento pozicija atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė institucijos. Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

² Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas *paryškintuoju kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

Ekonomiškai efektyvus išmetamų teršalų kiekio mažinimas ir investicijos į mažo anglies dioksido kiekio technologijas *I**

2018 m. vasario 6 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas (COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2015)0337),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0190/2015),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 9 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 7 d. Regionų komiteto nuomonę⁴,
- atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 69f straipsnio 4 dalį, ir į 2017 m. lapkričio 22 d. laišku Tarybos atstovo priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

³ OL C 71, 2016 2 24, p. 57.

⁴ OL C 240, 2016 7 1, p. 62.

- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą ir į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto bei Vystymosi komiteto nuomones (A8-0003/2017),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją⁵;
 2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;
 3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁵ Ši pozicija pakeičia 2017 m. vasario 15 d. priimtus pakeitimus (Priimti tekstai, P8_TA(2017)0035).

P8_TC1-COD(2015)0148

Europos Parlamento pozicija, priimta 2018 m. vasario 6 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/..., kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB siekiant ekonomiškai efektyviai dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir paskatinti investicijas į mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir Sprendimas (ES) 2015/1814

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁶,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁷,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁸,

⁶ OL C 71, 2016 2 24, p. 57.

⁷ OL C 240, 2016 7 1, p. 62.

⁸ 2018 m. vasario 6 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB⁹ nustatoma šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema Sąjungoje, siekiant skatinti taupiai ir ekonomiškai efektyviai mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
- (2) 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime įsipareigota iki 2030 m. bendrą Sąjungos išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. lygiu. Prie **to** išmetamųjų teršalų mažinimo turėtų prisidėti visi ekonomikos sektoriai, o ekonomiškai efektyviausiai šis uždavinys turi būti įgyvendintas naudojant Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (toliau – ES ATLPS), numatant teršalų išmetimą iki 2030 m. sumažinti 43 %, palyginti su 2005 m. lygiu. Tai patvirtinta numatomais nacionaliniu lygmeniu nustatytais mažinimo veiksmais, kuriuos 2015 m. kovo 6 d. Sąjunga ir valstybės narės pateikė *Jungtinių Tautų* bendrosios klimato kaitos konvencijos (*JTBKKK*) sekretoriatui;
- (3) *Paryžiaus susitarimas, priimtas pagal JTBKKK2015 m. gruodžio 12 d. (toliau – Paryžiaus susitarimas), įsigaliojo 2016 m. lapkričio 4 d. Jo šalys susitarė užtikrinti, kad vidutinė temperatūra pasaulyje kiltų gerokai mažiau nei 2 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir dėti pastangas apriboti temperatūros kilimą iki 1,5 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Šalys taip pat susitarė periodiškai apžvelgti Paryžiaus susitarimo įgyvendinimą, kad būtų įvertinta bendra pažanga siekiant Paryžiaus susitarimo tikslo ir jo ilgalaikių uždavinių;*

⁹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

(4) *pagal teisėkūros institucijų įsipareigojimą, pareiškėtą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/29/EB¹⁰ ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 406/2009/EB¹¹, prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo turėtų prisidėti visi ekonomikos sektoriai. Pagal Paryžiaus susitarimą Sąjunga ir jos valstybės narės nusistatė visą ekonomiką apimantį mažinimo tikslą. Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) kontekste vykdomos pastangos siekiant apriboti jūrų sektoriuje išmetamų teršalų kiekį; jos turėtų būti skatinamos. TJO nustatė procesą, kad 2018 m. būtų priimta pirminė išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo strategija siekiant sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį tarptautinės laivybos sektoriuje. Plataus užmojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo, kaip šios pirminės strategijos dalies, priėmimas tapo neatidėliotinu klausimu; tai yra svarbu siekiant užtikrinti, kad tarptautinės laivybos sektorius sąžininga dalimi prisidėtų prie pastangų, kurios būtinos, kad būtų pasiektas Paryžiaus susitarime sutartas tikslas užtikrinti, kad pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2°C. Komisija tai turėtų nuolat peržiūrėti ir bent kartą per metus turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai apie TJO padarytą pažangą siekiant plataus užmojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo ir dėl papildomųjų priemonių siekiant užtikrinti, kad šis sektorius tinkamai prisidėtų prie pastangų, kurios būtinos, kad būtų pasiekti Paryžiaus susitarimu sutarti tikslai. TJO arba Sąjungos veiksmai turėtų būti pradėti 2023 m., įskaitant parengiamąjį dėl priėmimo ir įgyvendinimo darbą, taip pat tinkamus visų suinteresuotųjų subjektų atliktus svarstymus;*

¹⁰ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/29/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 2003/87/EB, siekiant patobulinti ir išplėsti Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (OL L 140, 2009 6 5, p. 63).

¹¹ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL L 140, 2009 6 5, p. 136).

- (5) 2014 m spalio mėn. Europos Vadovų Taryba savo išvadose patvirtino, kad gerai veikianti, pertvarkyta ES ATLPS su priemone, skirta rinkos stabilumui užtikrinti, bus pagrindinė Europos priemonė bent 40 % sumažinimo tikslui pasiekti; nuo 2021 m. bus taikomas 2,2 % metinis mažinimo koeficientas. Europos Vadovų Taryba taip pat patvirtino, kad nemokami apyvartiniai taršos leidimai galios toliau, o esamos priemonės bus taikomos ir po 2020 m., siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, kylančiai dėl kovos su klimato kaita politikos, kol kitos stipriausios ekonomikos šalys nesiims panašių pastangų, ir kartu nebus mažinama aukcionuose parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis. Aukcionuose parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis Direktyvoje 2003/87/EB turėtų būti nurodoma kaip procentinis dydis, siekiant sudaryti sąlygas patikimiau planuoti investicinius sprendimus, padidinti skaidrumą ir visą sistemą padaryti paprastesnę ir suprantamesnę;
- (6) vienas iš pagrindinių Sąjungos prioritetų – sukurti atsparią energetikos sąjungą, kad būtų galima piliečiams *ir pramonės subjektams* tiekti patikimą, tvarią, konkurencingą ir įperkama energiją. Kad tai būtų pasiekta, reikia tęsti plataus užmojo veiksmus klimato srityje taikant ES ATLPS kaip pagrindinį *Sąjungos* klimato politikos elementą, ir taip pat reikia daryti pažangą kitose energetikos sąjungos srityse. Sąjungos 2030 m. klimato ir energijos politikos strategijoje nustatyto tikslo įgyvendinimu prisidedama prie reikšmingos anglies dioksido kainos užtikrinimo ir tolesnio ekonomiškai efektyvaus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo skatinimo;
- (7) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 191 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Sąjungos politika *būtu* grindžiama principu, jog žalą atlygina teršėjas, ir tuo remiantis Direktyvoje 2003/87/EB numatyta, kad ilgainiui visi apyvartiniai taršos leidimai bus parduodami aukcionuose. *Laikinas* visiško perėjimo prie *aukcionų* atidėjimas pateisinamas siekiu išvengti anglies dioksido nutekėjimo, o tikslingas nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimas pramonei pateisinamas siekiant pašalinti realią išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio padidėjimo trečiosiose šalyse, kuriose pramonei netaikomi panašūs anglies dioksido kiekio apribojimai, riziką, kol kitos stipriausios ekonomikos šalys nesiims panašių klimato politikos priemonių;

- (8) apyvartinių taršos leidimų pardavimas aukcione tebėra bendroji taisyklė, o nemokamas jų skyrimas yra išimtis. ■ Komisijos poveikio vertinime **nurodyta, kad aukcione parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis 2013–2020 m. laikotarpiu yra 57 %. Iš principo ta dalis turėtų nesikeisti, paliekant 57 %. Šią dalį sudaro apyvartiniai taršos leidimai, parduodami aukcionuose valstybių narių vardu, įskaitant naujiems rinkos dalyviams atidėtus, bet nepaskirstytus leidimus, taip pat apyvartiniai taršos leidimai, skirti elektros energijos gamybai modernizuoti kai kuriose valstybėse narėse, ir apyvartiniai taršos leidimai, kurie bus parduodami aukcionuose vėliau, nes jie yra perkelti į rinkos stabilumo rezervą, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2015/1814¹². Į tą dalį turėtų būti įtraukiami 75 mln. apyvartinių taršos leidimų, naudojamų inovacijoms remti. Tuo atveju, jei dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų atsirastų poreikis vienodą tarpsektorinį korekcinį koeficientą taikyti prieš 2030 m., per dešimties metų laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. aukcione parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis turėtų būti sumažinta ne daugiau kaip 3 % viso apyvartinių taršos leidimų kiekio. Solidarumo, ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių tikslais 10 % apyvartinių taršos leidimų, kuriuos aukcionuose parduotų valstybės narės, turėtų būti paskirstyta toms valstybėms narėms, kurių bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) vienam gyventojui rinkos kainomis 2013 m. neviršijo 90 % Sąjungos vidurkio, o kiti apyvartiniai taršos leidimai turėtų būti paskirstyti visoms valstybėms narėms remiantis patikrintu išmetamųjų teršalų kiekiu. Tam tikroms valstybėms narėms, kurių vidutinės pajamos vienam gyventojui yra daugiau kaip 20 % didesnės negu Sąjungos vidurkis, nukrypti leidžianti nuostata to paskirstymo 2013–2020 m. laikotarpiu atžvilgiu turėtų baigti galioti;**
- (9) **pripažįstant klimato politikos Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu tarpusavio sąveiką, valstybės narės turėtų turėti galimybę panaikinti apyvartinius taršos leidimus iš aukcionuose parduotinių leidimų kiekio tuo atveju, jeigu jų teritorijoje nutraukiamas elektros energijos gamybos pajėgumų eksploatavimas. Siekiant operatoriams ir rinkos dalyviams užtikrinti nuspėjamumą dėl aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų kiekio, galimybė panaikinti apyvartinius taršos leidimus tokiais atvejais turėtų būti apribota**

¹² 2015 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo bei kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB (OL L 264, 2015 10 9, p. 1).

kiekiu, atitinkančiu vidutinius patikrintus atitinkamų įrenginių per penkerius metus iki eksploataavimo nutraukimo išmestus teršalų kiekius;

(10) kad Sąjungoje mažinant išmetamųjų teršalų kiekį būtų išsaugota nauda aplinkai, kai trečiosios šalys savo veiksmais nesukuria panašių paskatų pramonei mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, sektorių ir jų pošakių, kuriuose yra reali anglies dioksido nutekėjimo rizika, įrenginiams turėtų būti ir toliau skiriami *pereinamojo laikotarpio* nemokami apyvartiniai taršos leidimai. ES ATLPS taikymo laikotarpiu sukaupta patirtis patvirtino, kad sektoriuose ir jų pošakiuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra skirtinga ir kad nemokamais apyvartiniais taršos leidimais padedama išvengti anglies dioksido nutekėjimo. Nors gali būti laikoma, kad kai kuriuose sektoriuose ir jų pošakiuose anglies dioksido nutekėjimo rizika *yra* didesnė, kituose sektoriuose didelė su apyvartiniais taršos leidimais, skirtais juose išmetamųjų teršalų kiekiui padengti, susijusių išlaidų dalis perkeliama į produktų kainas neprarandant rinkos dalies ir prisiimama tik likusi tų išlaidų dalis, kad juose anglies dioksido nutekėjimo rizika būtų nedidelė. Komisija turėtų nustatyti ir diferencijuoti atitinkamus sektorius pagal jų prekybos ir teršalų išmetimo intensyvumą, kad galėtų geriau nustatyti sektorius, kuriuose anglies dioksido nutekėjimo rizika yra reali. *Nors sektoriai ir jų pošakiai turėtų būti vertinami 4 skaitmenų lygmeniu (NACE-4 kodas), taip pat turėtų būti numatytos konkrečios aplinkybės, kuriomis galėtų būti tikslinga turėti galimybę prašyti atlikti vertinimą 6 skaitmenų ar 8 skaitmenų lygmeniu (Prodcom). Tokia galimybė turėtų būti tais atvejais, kai sektoriuose ar jų pošakiuose anksčiau jau buvo nustatyta anglies dioksido nutekėjimo rizika vertinant Prodcom lygmeniu, taip pat atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais NACE kodais, visų pirma tais, kurie baigiasi skaitmenimis „.99“, apimama niekur kitur nepriskirta įvairiarūšė veikla. Tais atvejais, kai sektoriui ar jo pošakiui taikomi naftos perdirbimo įmonių santykiniai taršos rodikliai arba kiti produkto santykiniai taršos rodikliai, į šią aplinkybę turėtų būti atsižvelgiama, kad atitinkamais atvejais būtų sudaryta galimybė atlikti anglies dioksido nutekėjimo rizikos kiekybinę analizę, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas produktų, pagamintų tiek naftos perdirbimo įmonėse, tiek chemijos gamyklose, atžvilgiu.* Jei, remiantis prekybos ir teršalų išmetimo intensyvumo kriterijais, viršijama riba, nustatyta atsižvelgiant į atitinkamą galimybę sektoriuose ir jų pošakiuose tokias išlaidas perkelti į produktų kainas, turėtų būti laikoma, kad tokia sektoriuje ir jo pošakyje anglies dioksido nutekėjimo rizika yra reali. *Kitų sektorių* ir jų pošakių atžvilgiu turėtų būti laikoma, kad anglies dioksido nutekėjimo rizika *yra* maža arba jos iš viso nėra. Tai, kad atsižvelgiama į galimybes sektoriuose ir jų pošakiuose, nesusijusiuose su elektros energijos gamyba, tokias išlaidas perkelti per produktų kainas, taip pat turėtų sumažinti nenumatytą pelną. *Jeigu atliekant peržiūrą pagal Direktyvos 2003/87/EB 30 straipsnį nenusprendžiama kitaip, nemokamų*

apvyvartinių taršos leidimų sektoriams ir jų pošakiams, kuriuose anglies dioksido nutekėjimo rizika laikoma maža arba jos iš viso nėra, išskyrus centralizuotą šilumos tiekimą, kiekis po 2026 m. turėtų vienodais kiekiais mažėti, kad 2030 m. nemokamų apvyvartinių taršos leidimų nebebūtų;

- (11) *santykinių taršos rodiklių, nuo 2013 m. taikomų paskirstant nemokamus apyvartinius taršos leidimus, vertės turėtų būti peržiūrėtos siekiant atitinkamuose sektoriuose išvengti nenumatyto pelno ir atsižvelgti į technologijų pažangą 2007–2008 m. laikotarpiu ir kiekvienu vėlesniu laikotarpiu, kuriam pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 1 dalį nustatomas nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičius.* Siekiant atsižvelgti į technologijų pažangą atitinkamuose sektoriuose ir padėti santykinių taršos rodiklių vertes pritaikyti prie atitinkamo paskirstymo laikotarpio, reikėtų numatyti, kad santykinių taršos rodiklių, naudojamų apskaičiuojant nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičių įrenginiams, vertės, nustatytos pagal 2007 m. ir **2008 m.** duomenis, būtų atnaujinamos atsižvelgiant į padarytą **█** pažangą. Siekiant užtikrinti nuspėjamumą, tai turėtų būti daroma taikant koeficientą, atitinkantį geriausią sektoriuose padarytos pažangos vertinimą, kurį atliekant turėtų būti atsižvelgiama į patikimus, objektyvius ir patikrintus įrenginių **█** duomenis, *įtraukiant 10 % efektyviausių įrenginių vidutinius veiklos rezultatus, kad santykinių taršos rodiklių vertės atspindėtų* faktinę pažangą. Jei, remiantis duomenimis, tam tikru laikotarpiu *metinis* sumažėjimas *yra mažesnis kaip 0,2 % arba* didesnis kaip *1,6 %*, palyginti su 2007–2008 m. verte **█**, susijusių santykinių taršos rodiklių vertės *turėtų būti pakoreguotos taikant kitus veiksnius nei faktinė pažanga, kad būtų išsaugotos paskatos mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir tinkamai atlyginta už inovacijas. 2021–2025 m. laikotarpiu šios rodiklių vertės kiekvienų metų nuo 2008 m. iki 2021–2025 m. laikotarpio vidurio atžvilgiu būtų pakoreguotos 0,2 % arba 1,6 % ir būtų pasiekta atitinkamai 3 % arba 24 % pažanga, palyginti su vertėmis, taikytinomis 2013–2020 m. laikotarpiu. 2026–2030 m. laikotarpiu tos rodiklių vertės turėtų būti pakoreguotos tokiu pačiu būdu ir būtų pasiekta atitinkamai 4 % arba 32 % pažanga, palyginti su vertėmis, taikytinomis 2013–2020 m. laikotarpiu.* Siekiant užtikrinti vienodas aromatinių angliavandenilių, vandenilio ir sintezės dujų gamybos sąlygas naftos perdirbimo įmonėse ir chemijos gamyklose, aromatinių angliavandenilių, vandenilio ir sintezės dujų santykinių taršos rodiklių vertės turėtų būti toliau derinamos su naftos perdirbimo įmonėms taikomais santykiniais taršos rodikliais;

(12) įrenginiams skiriamų nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičius turėtų būti geriau suderintas su jų faktinėmis gamybos apimtimis. Tuo tikslu apyvartinių taršos leidimų skaičius turėtų būti simetriškai periodiškai koreguojamas, siekiant atsižvelgti į atitinkamą gamybos apimčių padidėjimą ir sumažėjimą. Šiame kontekste naudojami duomenys turėtų būti išsamūs, nuoseklūs, nepriklausomai patikrinti, o jų tikslumas ir kokybė turėtų būti tokio pat aukšto lygio, kaip ir duomenų, naudojamų nustatant nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičių. Siekiant užkirsti kelią manipuliavimui ar piktnaudžiavimui apyvartinių taršos leidimų skaičiaus koregavimo sistema ir išvengti nepagrįstos administracinės naštos, atsižvelgiant į terminą, taikomą pranešimui apie gamybos apimčių pokyčius, ir į poreikį užtikrinti, kad apyvartinių taršos leidimų paskirstymo pakeitimai būtų daromi veiksmingai, nediskriminuojant ir vienodai, turėtų būti nustatyta atitinkama 15 % riba ir ji turėtų būti vertinama remiantis dvejų metų slankiuoju vidurkiu. Komisija turėtų turėti galimybę apsvarstyti papildomas įdiegtinas priemones, pavyzdžiui, taikyti absoliučias ribas, susijusias su apyvartinių taršos leidimų paskirstymo pakeitimu, arba dėl termino, taikomo pranešimui apie gamybos apimčių pokyčius;

(13) *būtų pageidautina, kad* valstybės narės ■ pagal valstybės pagalbos taisyklės skirtą dalinę kompensaciją tam tikriems sektorių ir jų pošakių, kuriuose nustatyta didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika dėl to, kad juose su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susijusios išlaidos buvo perkeltos į elektros energijos kainas, įrenginiams, **be kita ko, inter alia, už pačių įrenginių sunaudotą elektros energiją, gaminamą iš išmetamųjų dujų atliekų. Siekdamas ne daugiau kaip 25% savo pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione, panaudoti netiesioginėms išlaidoms kompensuoti, valstybės narės sudarytų palankesnes sąlygas pasiekti ES ATLPS tikslus ir išsaugoti bendros rinkos ir konkurencijos sąlygų vientisumą. Siekdamas padidinti tokių kompensacijų skyrimo masto skaidrumą valstybės narės turėtų reguliariai informuoti visuomenę apie taikomas priemones ir apie kompensacijų gavėjus kartu užtikrindamos, kad būtų tinkamai atsižvelgta į konfidencialų tam tikros informacijos pobūdį ir susijusius duomenų apsaugos aspektus. Jei valstybė narė didelę dalį aukcionuose gautų savo pajamų panaudoja netiesioginėms išmetamų teršalų išlaidoms kompensuoti, suinteresuotumas informuoti visuomenę apie tokio pasirinkimo priežastis padidėja. Peržiūrdama savo valstybės pagalbos gaires dėl netiesioginių kompensacijų Komisija turėtų, inter alia, apsvarstyti, ar nebūtų naudinga nustatyti valstybių narių skiriamų kompensacijų viršutines ribas. Peržiūrint Direktyvą 2003/87/EB turėtų būti atsižvelgiama į tai, kiek tos finansinės priemonės buvo veiksmingos siekiant išvengti anglies dioksido nutekėjimo rizikos dėl didelių netiesioginių išlaidų, ir apsvarstyta galimybė toliau derinti priemones, įskaitant suderintą mechanizmą. Kovos su klimato kaita finansavimui skirtos viešojo sektoriaus lėšos ir toliau bus labai svarbios telkiant išteklius laikotarpiui po 2020 m. Todėl aukcionuose gautos pajamos taip pat turėtų būti naudojamos kovos su klimato kaita finansavimo veiksams pažeidžiamose trečiosiose šalyse, **visų pirma mažiausiai išsivysčiusiose šalyse**, įskaitant prisitaikymą prie klimato **kaitos** padarinių, **be kita ko, JTBBBB Žaliojo klimato fondo lėšomis**. Kovai su klimato kaita finansuoti sutelktina suma taip pat priklausys nuo ■ nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksnių, tolesnių investicijų planų ir nacionalinių prisitaikymo prie klimato kaitos planavimo procesų užmojo ir kokybės. **Kalbant apie galimą socialinį politikos ir reikiamų investicijų poveikį, valstybės narės taip pat turėtų aukcionuose gautas pajamas panaudoti prisidėdamos prie teisingo perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos proceso skatinant** darbuotojų įgūdžių ugdymą ir jų paskyrimą į kitas darbo vietas, **kartu vedant socialinį dialogą su bendruomenėmis ir regionais**, nukentėjusiais nuo darbo vietų perkėlimo ■ ;**

(14) pagrindinė ilgalaikė ■ dėl Direktyvos **2003/87/EB** atsirandanti paskata CO₂ surinkimui ir saugojimui, taip pat naujoms atsinaujinančiosios energijos technologijoms ir radikalioms inovacijoms, susijusioms su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, ***įskaitant aplinkai saugų anglies dioksido surinkimą ir naudojimą***, yra ja duodamas anglies dioksido kainų signalas ir tai, kad ***neišmesto arba*** nuolat saugomo CO₂ kiekio apyvartinių taršos leidimų grąžinti nereikės. Be to, siekiant papildyti komercinių anglies dioksido surinkimo ir saugojimo įrenginių ir novatoriškų atsinaujinančiosios energijos technologijų demonstravimui paspartinti jau naudojamus išteklius, ■ apyvartiniai taršos leidimai turėtų būti naudojami tam, kad būtų suteiktas garantuotas atlygis už pakankamu mastu saugomam arba neišmestam CO₂ skirto anglies dioksido surinkimo ir saugojimo ***arba anglies dioksido surinkimo ir naudojimo*** įrenginių, naujų atsinaujinančiosios energijos technologijų ir pramonės inovacijų, susijusių su mažo anglies dioksido kiekio technologijomis ir procesais, diegimą Sąjungoje, su sąlyga, kad sudaromas dalijimosi žiniomis susitarimas. ***Be 400 mln. apyvartinių taršos leidimų, iš pradžių numatytų parduoti laikotarpiu nuo 2021 m., pajamos, gautos už 300 mln. apyvartinių taršos leidimų, numatytų parduoti 2013–2020 m. laikotarpiu, kurie dar nėra paskirti inovacijų veiklai, turėtų būti papildytos 50 mln. nepaskirtų apyvartinių taršos leidimų iš rinkos stabilumo rezervo ir turėtų būti tinkamu laiku panaudotos siekiant remti inovacijas. Priklausomai nuo to, kokių mastu aukcionuose parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis bus sumažinta siekiant išvengti poreikio taikyti vienodą tarpsektorinį korekcinį koeficientą, iš šio fondo skiriamų apyvartinių taršos leidimų kiekis turėtų būti padidintas ne daugiau kaip 50 mln. leidimų.*** Didžioji šios paramos dalis turėtų priklausyti nuo patvirtinto neišmesto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, tačiau tam tikrą jos dalį, atsižvelgiant į taikomą technologiją ***ir konkrečias aplinkybes sektoriuje, kuriame ji taikoma***, turėtų būti galima skirti pasiekus tam tikrus iš anksto nustatytus etapus. ***Etapai turėtų būti nustatyti tam, kad projektui būtų skiriami tinkami finansiniai ištekliai.*** Didžiausia remtina projekto išlaidų procentinė dalis gali skirtis priklausomai nuo projekto kategorijos. ***Turėtų būti tinkamai apsvarstyti projektai, kurie padarys reikšmingą poveikį inovacijų požiūriu visoje Sąjungoje;***

(15) Graikijos BVP vienam gyventojui rinkos kainomis 2014 m. buvo mažesnis nei 60% Sąjungos vidurkio, tačiau ji nėra Modernizacijos fondo paramos gavėja, todėl turėtų turėti galimybę prašyti apyvartinių taršos leidimų, kad būtų bendrai finansuojamas elektros energijos tiekimo į jos teritorijoje esančias salas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas. Tie apyvartiniai taršos leidimai turėtų būti skiriami iš Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 5 dalyje nurodyto didžiausio leidimų kiekio, kurie nėra paskirstyti nemokamai iki 2020 m. gruodžio 31 d., ir turėtų būti parduodami aukcione laikantis sąlygų, taikytinų Modernizacijos fondui;

(16) turėtų būti sukurtas Modernizavimo fondas, kurį sudarytų 2 % visų apyvartinės taršos leidimų, parduotų bendroje aukciono platformoje rengiamuose aukcionuose pagal aukcionams taikomas taisykles ir sąlygas, kiekio, kaip nustatyta **Komisijos** reglamente (ES) Nr. 1031/2010¹³. **Priklausomai nuo to, koku mastu aukcionuose parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis bus sumažinta siekiant išvengti poreikio taikyti vienodą tarpsektorinį korekcinį koeficientą, iš šio fondo skiriamų apyvartinių taršos leidimų kiekis turėtų būti padidintas ne daugiau kaip 0,5 % visų leidimų kiekio. Valstybės narės, kurių BVP vienam gyventojui 2013 m. rinkos kainomis buvo mažesnis kaip 60 % Sąjungos vidurkio, turėtų tenkinti finansavimo iš Modernizavimo fondo reikalavimus ir iki 2030 m. turėtų galėti nukrypti nuo principo, pagal kurį visi apyvartiniai taršos leidimai elektros energijos gamybos srityje turi būti parduodami aukcione, pasinaudodamos nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimo galimybe, kad būtų skaidriai paskatintos faktinės investicijos į jų energetikos sektoriaus modernizavimą, kartu išvengiant energijos vidaus rinkos iškraipymų. Iš Modernizavimo fondo finansuojamos investicijos, skirtos energijos vartojimo efektyvumui didinti, galėtų apimti investicijas į transporto, visų pirma kelių transporto, elektrifikavimą.** Modernizavimo fondo valdymo taisyklėmis turėtų būti nustatyta nuosekli, išsami ir skaidri sistema, siekiant užtikrinti kuo efektyvesnį įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį užtikrinti lengvą prieigą visiems dalyviams **ir galimybes pasinaudojant svertais didinti investicijas valstybėse narėse.** Valdymo struktūra turėtų atitikti tinkamo lėšų naudojimo užtikrinimo tikslą. Į tą valdymo struktūrą turėtų būti įtrauktas investicijų komitetas ■, o vykdant sprendimų priėmimo procesą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į Europos investicijų bankas (toliau – EIB) ekspertines žinias, nebent parama būtų teikiama nedidelio masto projektams skiriant nacionalinio skatinamojo finansavimo **banko** paskolas arba dotacijas pagal nacionalinę programą, kurios tikslai atitinka Modernizavimo fondo tikslus. **Siekiant nustatyti ir atskleisti bet kokią galimą interesų konfliktą, investicijų komiteto sudėtis, jo narių gyvenimo aprašymai ir interesų deklaracijos turėtų būti skelbiami viešai ir ši informacija turėtų būti reguliariai atnaujinama.**

¹³ 2010 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1031/2010 dėl šiltnamio efekto sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų pardavimo aukcione pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efekto sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje, terminų, administravimo ir kitų aspektų (OL L 302, 2010 11 18, p. 1).

Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai patenkinti investicijų poreikiai mažas pajamas gaunančiose valstybėse narėse, **Modernizavimo fondo lėšos valstybėms narėms turėtų būti paskirstytos remiantis tokiu kriterijų deriniu: 50 % – remiantis patikrintu išmetamųjų teršalų kiekiu ir 50 % BVP dalies.** Finansinė pagalba iš Modernizavimo fondo galėtų būti teikiama įvairiomis formomis. **Siekiant sutelkti išteklius ir užtikrinti atitinkamos investicijos turėtų didesnę poveikį, nemokamai suteikiami apyvartiniai taršos leidimai, skirti elektros energijos gamybos modernizavimui kai kuriose valstybėse narėse, ir Modernizavimo fondo ištekliai, skirti investicijoms srityse, kurios neįtrauktos į prioritetinių sričių sąrašą, turėtų būti papildyti ištekliais iš privačių juridinių asmenų – tai galėtų apimti atskirus išteklius, kuriuos skiria visiškai privatūs juridiniai asmenys arba asmenys, kurių daliniai savininkai yra valdžios institucijos;**

- (17) **siekiant supaprastinti finansavimo mechanizmus ir kuo labiau sumažinti administracinę naštą, susijusią su jų įgyvendinimu, atitinkamos valstybės narės turėtų turėti galimybę panaudoti savo 10 % perskirstytų apyvartinių taršos leidimų ir pereinamojo laikotarpio nemokamų leidimų dalį energetikos sektoriaus modernizavimui pagal Modernizavimo fondo nuostatas. Siekiant užtikrinti nuspėjamumą ir skaidrumą dėl apyvartinių taršos leidimų, skirtų parduoti aukcionuose, ar nemokamai skiriamų pereinamojo laikotarpio leidimų kiekio, taip pat dėl Modernizavimo fondo valdomo turto, valstybės narės turėtų informuoti Komisiją apie savo ketinimą padidinti savo išteklius naudojantis Modernizavimo fondo lėšomis anksčiau nei 2021 m.;**

- (18) **2014 m. spalio mėn.** Europos Vadovų Taryba patvirtino, ***kad galimybė suteikti nemokamų apyvartinių taršos leidimų energetikos sektoriui turėtų būti pratęsta iki 2013 m. ir kad turėtų būti tobulinamos sąlygos (įskaitant skaidrumą), kuriomis galima skirti nemokamų apyvartinių taršos leidimų energetikos sektoriui modernizuoti tam tikrose valstybėse narėse. Investicijas, kurių vertė yra 12,5 mln. EUR arba didesnė, atitinkamos valstybės narės turėtų atrinkti konkurencinio konkurso proceso metu, taikydamos aiškias ir skaidrias taisykles, kuriomis būtų užtikrinta, kad nemokami apyvartiniai taršos leidimai būtų naudojami realioms investicijoms į energetikos sektoriaus modernizavimą ar įvairinimą skatinti, laikantis energetikos sąjungos tikslų. Turėtų būti sudaryta galimybė nemokamais apyvartiniais taršos leidimais finansuoti ir mažesnės kaip 12,5 mln. EUR vertės investicijas. Tokias investicijas atitinkama valstybė narė turėtų atrinkti pagal aiškius ir skaidrius kriterijus. Dėl šio atrankos proceso rezultatų turėtų vykti viešos konsultacijos. Visuomenė turėtų būti tinkamai informuojama tiek investicinių projektų atrankos, tiek jų įgyvendinimo etapais. Investicijos turėtų būti papildytos ištekliais iš privačių juridinių asmenų; tai galėtų apimti atskirus išteklius, kuriuos skiria visiškai privatūs juridiniai asmenys arba asmenys, kurių daliniai savininkai yra valdžios institucijos;***
- (19) finansavimas pagal ES ATLPS turėtų derėti su ***Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos tikslais ir Paryžiaus susitarime nurodytais ilgalaikiais tikslais, taip pat su*** kitomis Sąjungos finansavimo programomis ■ , siekiant užtikrinti, kad viešosios lėšos būtų naudojamos efektyviai;

- (20) pagal šiuo metu galiojančias mažiems įrenginiams taikomas nuostatas dėl jų neįtraukimo į ES ATLPS ši sistema tokiems įrenginiams gali būti netaikoma ir toliau, be to, valstybėms narėms turėtų būti sudarytos galimybės atnaujinti įrenginių, kuriems sistema netaikoma, sąrašus, o valstybėms narėms, kurios šiuo metu tokia galimybe nesinaudoja – pasinaudoti ja kiekvieno *apyvartinių taršos leidimų paskirstymo laikotarpio* pradžioje. *Tuo pačiu metu, siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos, valstybėms narėms turėtų būti sudaryta galimybė į ES ATLPS neįtraukti įrenginių, kurie išmeta mažiau nei 2 500 tonų anglies dioksido ekvivalento kiekvienais metais trejų metų laikotarpiu prieš kiekvieno paskirstymo laikotarpio pradžią ir rezervą teikiantiems moduliams ar atsarginiams blokams, kurie veikia mažiau kaip 300 valandų kiekvienais to trejų metų laikotarpio metais. Turėtų būti išlaikyta galimybė į sistemą įtraukti papildomas veiklos rūšis ir dujas, jų nelaikant naujais rinkos dalyviais. Ta galimybė įtraukti papildomas veiklos rūšis ir dujas po 2020 m. turėtų nedaryti poveikio visoje Sąjungoje pagal ES ATLPS išduodamų apyvartinių taršos leidimų kiekiui ir pagal jį apskaičiuojamiems kiekiams;*
- (21) *Direktyvoje 2003/87/EB nustatytas reikalavimas valstybėms narėms pateikti tos direktyvos įgyvendinimo ataskaitą, parengtą atsižvelgiant į klausimyną arba gaires, kurias Komisija paruošė Tarybos direktyvoje 91/692/EEB¹⁴ nustatyta tvarka. Komisija pasiūlė panaikinti ataskaitų teikimo reikalavimus pagal Direktyvą 91/692/EEB. Todėl reikia nuorodą į Direktyvą 91/692/EEB pakeisti nuoroda į procedūrą, nurodytą Direktyvoje 2003/87/EB;*
- (22) Sprendimu (ES) 2015/1814 sukuriama ES ATLPS rinkos stabilumo rezervas siekiant aukcionų pasiūlą padaryti lankstesnę, o sistemą – atsparesnę. Tame sprendime taip pat numatyta, kad iki 2020 m. naujiems rinkos dalyviams nepaskirstyti apyvartiniai taršos leidimai ir dėl to, kad kai kurie įrenginiai nutraukė arba iš dalies nutraukė savo veiklą, nepaskirstyti leidimai turi būti perkelti į rinkos stabilumo rezervą;

¹⁴ *1991 m. gruodžio 23 d. Tarybos direktyva 91/692/EEB, standartizuojanti ir racionalizuojanti ataskaitas apie tam tikrų su aplinka susijusių direktyvų įgyvendinimą (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).*

(23) gerai veikianti, pertvarkyta ES ATLPS su priemone, skirta rinkos stabilumui užtikrinti, yra viena iš svarbiausių Sąjungos priemonių jos sutartam 2030 m. tikslui pasiekti ir įsipareigojimams pagal Paryžiaus susitarimą įgyvendinti. Siekiant spręsti dabartinio apyvartinių taršos leidimų pasiūlos ir paklausos rinkoje disbalanso klausimą, pagal Sprendimą (ES) 2015/1814 2018 m. bus sukurtas ir 2019 m. pradės veikti rinkos stabilumo rezervas. Atsižvelgiant į poreikį duoti patikimą investavimo signalą, kad ekonomiškai efektyviu būdu būtų mažinamas išmetamas CO₂ kiekis, ir siekiant sustiprinti ES ATLPS, reikėtų iš dalies pakeisti Sprendimą (ES) 2015/1814, kad iki 2023 m. gruodžio 31 d. būtų padidintos procentinės normos, taikomos nustatant kasmet į rezervą perkeltinų apyvartinių taršos leidimų skaičių. Be to, kaip ilgalaikė priemonė ES ATLPS veikimui pagerinti, nebent būtų nuspręsta kitaip atliekant pirmą peržiūrą pagal Sprendimo (ES) 2015/1814 3 straipsnį, nuo 2023 m. rezerve esantys apyvartiniai taršos leidimai, kurių kiekis viršija ankstesniais metais aukcione parduotų visų apyvartinių taršos leidimų skaičių, turėtų nebegalioti. Atliekant reguliarias rezervo veikimo peržiūras taip pat turėtų būti svarstoma, ar šios padidintos normos turėtų būti toliau taikomos;

(24) *Direktyva 2003/87/EB turėtų būti nuolat peržiūrima atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius ir pastangas, įdėtas siekiant ilgalaikių Paryžiaus susitarimo tikslų. Taip pat turėtų būti nuolat peržiūrimos priemonės, skirtos tam tikriems daug energijos suvartojantiems pramonės sektoriams, kuriuose gali būti anglies dioksido nutekėjimo, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB 10a ir 10b straipsniuose, remti, atsižvelgiant į klimato politikos priemones kitose stipriausios ekonomikos šalyse. Tame kontekste atliekant Direktyvos 2003/87/EB peržiūrą galėtų būti svarstoma, ar būtų tinkama pakeisti, pritaikyti ar papildyti bet kurias galiojančias priemones, kad būtų išvengta anglies dioksido nutekėjimo, nustatant anglies dioksido pasienio koregavimo priemones ar alternatyvias priemones, su sąlyga, kad tokios priemonės būtų visapusiškai suderinamos su Pasaulio prekybos organizacijos taisyklėmis, siekiant, kad ES ATLPS būtų taikoma ir produktų, kurie pagaminti pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį nustatytuose sektoriuose ar jų pošakiuose, importuotojams. Komisija kiekvieno bendros pažangos įvertinimo, kurį sutarta atlikti pagal Paryžiaus susitarimą, kontekste turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai, visų pirma dėl poreikio sugriežtinti Sąjungos politiką ir priemones, įskaitant ES ATLPS, siekiant, kad Sąjunga ir jos valstybės narės reikiamai sumažintų išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Prireikus Komisija turėtų galėti pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymų iš dalies pakeisti Direktyvą 2003/87/EB. Reguliariai teikdama ataskaitas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 525/2013¹⁵, Komisija taip pat turėtų įvertinti 2018 m. skatinamojo dialogo rezultatus pagal JTBKKK (toliau – Talanoa dialogas);*

(25) siekiant priimti bendrai taikomus ne teisėkūros procedūra priimamus aktus, kuriais būtų papildomos ar iš dalies keičiamos tam tikros neesminės teisėkūros procedūra priimamo akto nuostatos, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnio 3 dalies, 10 straipsnio 4 dalies, 10a straipsnio 1 ir 8 dalių, 10b straipsnio 5 dalies, 19 straipsnio 3 dalies, 22 straipsnio, 24 straipsnio 3 dalies, 24a straipsnio 1 dalies, **25a straipsnio 1 dalies ir 28c straipsnio;**

¹⁵ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 280/2004/EB (OL L 165, 2013 6 18, p. 13).

ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais **■**, *ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁶ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose. Delegavimo, susijusio su Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 4 dalimi, atveju tos valstybės narės, kurios aukcionams rengti nesinaudoja bendra platforma, turėtų galėti ir toliau to nedaryti. **Be to, įgaliojimų delegavimu neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių teisei nustatyti, kaip bus naudojamos aukcionuose jų gautos pajamos;***

- (26) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalies trečios–šeštos pastraipų ir 21 dalies, 10d straipsnio, 14 straipsnio 1 ir 2 dalių, 15 ir 16 straipsnio ir 21 straipsnio 1 dalies **■** bei tos direktyvos IV ir V priedų įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais **■** įgaliojimais turėtų būti naudojamos laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁷;
- (27) siekiant kuo labiau sumažinti **Komisijos įgaliojimus**, dabartiniai **įgaliojimai dėl aktų, susijusių su specialaus rezervo veikimu Direktyvos 2003/87/EB 3f straipsnio 9 dalyje, tolesniu tarptautinių kreditų, kuriais gali būti keičiamasi, kiekio nustatymu ir tarptautinių kreditų, kuriais gali būti keičiamasi, kiekio paskyrimu ir papildomų su galimu keitimusi susijusių standartų nustatymu tos direktyvos 11a straipsnio dalyje ir papildomų taisyklių dėl dvigubo skaičiavimo nustatymo tos direktyvos 11b straipsnio 7 dalyje**, turėtų būti atšaukti. Pagal **tas nuostatas** priimti aktai lieka galioti;

¹⁶ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

¹⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (28) *aktai, priimti pagal Direktyvą 2003/87/EB dėl dalykų, kurių atžvilgiu šia direktyva Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus, galioja tol, kol bus panaikinti arba iš dalies pakeisti. Komisijos sprendimo 2011/278/ES¹⁸ atveju paskutinė jo I priedo skiltis bus panaikinta, jeigu ir kai Komisija priims įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomos peržiūrėtos nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimo santykinė taršos rodiklių vertės. Siekiant padidinti nuspėjamumą ir supaprastinti administracinius procesus, Komisijos sprendimas 2014/746/ES¹⁹ turėtų būti toliau taikomas iki 2020 m. pabaigos;*
- (29) *šioje direktyvoje nurodytais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais, ypač dėl nuostatų dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo bei tikrinimo ir dėl Sąjungos registro, turėtų būti siekiama kuo labiau supaprastinti taisykles ir sumažinti administracinę naštą, nepakenkiant ES ATLPS aplinkosauginiam naudingumui, saugumui ar patikimumui. Rengdama šiuos aktus, Komisija visų pirma turėtų įvertinti supaprastintų stebėsenos taisyklių, be kita ko, taikomų avariniams ir atsarginiams elektros energijos gamybos blokams, veiksmingumą, atsižvelgdama į jų eksploatavimo valandų per metus skaičių, ir tokių taisyklių, taikomų kitiems mažiesiems teršėjams, veiksmingumą ir taip pat turėtų įvertinti tokių taisyklių tolesnio rengimo galimybes;*
- (30) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų²⁰ valstybės narės pagrįstais atvejais įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Dėl šios direktyvos teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;

¹⁸ 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimas 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 130, 2011 5 17, p. 1).

¹⁹ *2014 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimas 2014/746/ES, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomas 2015–2019 m. laikotarpio sektorių ir jų pošakių, kuriems būdinga didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašas (OL L 308, 2014 10 29, p. 114).*

²⁰ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

- (31) šia direktyva siekiama pačiu ekonomiškai efektyviausiu būdu ir laikantis darnaus vystymosi principo prisidėti prie aukšto lygio aplinkos apsaugos tikslo įgyvendinimo, kartu suteikiant pakankamai laiko įrenginiams pritaikyti ir, proporcingai bei kiek tai suderinama su kitais šios direktyvos tikslais, sudarant palankesnes sąlygas ypač paveiktiems subjektams;
- (32) šioje direktyvoje atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų;
- (33) kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis
Direktyvos 2003/87/EB pakeitimai

Direktyva 2003/87/EB iš dalies keičiama taip:

- 1) *Visoje direktyvoje terminas „Bendrijos sistema“ pakeičiamas terminu „ES ATLPS“ ir padaromi visi būtini gramatiniai pakeitimai.*
- 2) *Netaikoma teksto redakcijai lietuvių kalba.*
- 3) *Visoje direktyvoje, išskyrus šio straipsnio 1 punkte ir direktyvos 26 straipsnyje nurodytus atvejus, terminas „Bendrija“ pakeičiama terminu „Sąjunga“ ir padaromi visi būtini gramatiniai pakeitimai.*
- 4) *Visoje direktyvoje žodžiai „pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą“ pakeičiami žodžiais „pagal 22a straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą“; žodžiai „Vadovaudamasi 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta reguliavimo procedūra“ pakeičiami žodžiais „Pagal 22a straipsnio 2 dalyje nustatytą nagrinėjimo procedūrą“; žodžiai „laikydamosi 23 straipsnio 2 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros“ pakeičiami žodžiais „pagal 22a straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą“.*
- 5) *3c straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje ir 10 straipsnio 1a dalyje nuoroda „13 straipsnio 1 dalyje“ pakeičiama nuoroda „13 straipsnyje“.*
- 6) *3g straipsnyje, 5 straipsnio pirmos pastraipos d punkte, 6 straipsnio 2 dalies c punkte, 10a straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, 14 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse, 19 straipsnio 1 ir 4 dalyse, 24 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje ir 29a straipsnio 4 dalyje žodis „reglamentas“ pakeičiamas žodžiais „teisės aktai“ ir padaromi visi būtini gramatiniai pakeitimai.*
- 7) *3 straipsnio h punktas pakeičiamas taip:*

„h) naujas rinkos dalyvis – įrenginys, vykdančias vienos ar kelių I priede išvardytų rūšių veiklą, kuriam išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio leidimas pirmą kartą buvo išduotas per laikotarpį, kuris prasideda likus tris mėnesiams iki sąrašo pateikimo pagal 11 straipsnio 1 dalį dienos ir baigiasi likus tris mėnesiams iki kito sąrašo pateikimo pagal tą straipsnį dienos;“

8) 3d straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kad būtų papildytos šios direktyvos nuostatos dėl išsamios valstybių narių aviacijai skirtų leidimų pardavimo aukcione pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis arba 3f straipsnio 8 dalį tvarkos. Leidimų, kuriuos kiekviena valstybė narė turės parduoti aukcione kiekvienu laikotarpiu, skaičius yra proporcingas šiai valstybei narei tenkančiai bendrai visoms valstybėms narėms ataskaitiniais metais priskirtų aviacinių išmetamųjų teršalų daliai, apie kurią pranešama pagal 14 straipsnio 3 dalį ir kuri patikrinama pagal 15 straipsnį. 3c straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio ataskaitiniais metais laikomi 2010 m., o kiekvieno 3c straipsnyje nurodyto vėlesnio laikotarpio ataskaitiniais metais laikomi kalendoriniai metai, kurie pasibaigia likus 24 mėnesiams iki laikotarpio, su kuriuo susijęs aukcionas, pradžios. Deleguotaisiais aktais užtikrinama, kad būtų laikomasi 10 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje išdėstytų principų.“

- 9) 3f straipsnio 9 dalis išbraukiama.
- 10) 6 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa išbraukiama.
- 11) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

Derinimas su Direktyva 2010/75/ES

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad tais atvejais, kai įrenginiuose vykdoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/75/ES() I priede nurodyta veikla, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio leidimo išdavimo sąlygos ir tvarka būtų derinamos su toje direktyvoje numatytais leidimo išdavimo sąlygomis ir tvarka. Šios direktyvos 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatytus reikalavimus galima įtraukti į Direktyvoje 2010/75/ES numatytą tvarką.*

() 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).“*

12) 9 straipsnio antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„Nuo 2021 m. linijinis koeficientas yra **2,2** %.“.

13) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) **■** 1 dalis *pakeičiama taip*:

„1. Nuo 2019 m. valstybės narės parduoda aukcionuose visus apyvartinius taršos leidimus, kurie nėra nemokamai suteikti pagal šios direktyvos 10a ir 10c straipsnius ir kurie nėra perkelti į rinkos stabilumo rezervą, sukurtą pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2015/1814 () (toliau – rinkos stabilumo rezervas) arba nėra panaikinti pagal šios direktyvos 12 straipsnio 4 dalį.*

Nuo 2021 m., *nedarant poveikio galimam sumažinimui pagal 10a straipsnio 5a dalį*, aukcione parduotinių apyvartinių taršos leidimų dalis **■** yra 57 %

2021–2030 m. laikotarpiu 2 % bendro aukcionuose parduotinių apyvartinių taršos leidimų kiekio skiriami fondui, kurio lėšos būtų naudojamos energijos vartojimo efektyvumui didinti ir energetikos sistemoms modernizuoti tam tikrose valstybėse narėse, kaip išdėstyta 10d straipsnyje, sukurti (toliau – Modernizavimo fondas).

Bendras likęs apyvartinių taršos leidimų, kuriuos valstybės narės turės parduoti aukcione, kiekis paskirstomas taip, kaip nustatyta 2 dalyje.

(*) 2015 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB (OL L 264, 2015 10 9, p. 1).“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punkte vietoj „88 %“ įrašoma „90 %“;

ii) b punktas pakeičiamas taip:

„b) 10 % visų aukcione parduotinių apyvartinių taršos leidimų paskirstytų tam tikroms valstybėms narėms solidarumo ■, ekonomikos augimo *ir tarpusavio jungčių Sąjungoje* tikslais; todėl leidimų, kuriuos tos valstybės narės parduoda aukcione pagal a punktą, skaičius padidinamas IIa priede nurodyta procentine dalimi.“; ■

iii) c punktas išbraukiamas;

iv) trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Jei būtina, b punkte nurodytos procentinės dalys proporcingai koreguojamos taip, kad būtų paskirstyta 10 % apyvartinių taršos leidimų.“;

c) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) *b punktas pakeičiamas* taip:

„b) plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius, kad būtų įvykdytas su atsinaujinančiųjų išteklių energija susijęs Sąjungos įsipareigojimas, ir plėtoti kitas technologijas, kuriomis prisidedama pereinant prie saugios ir tvarios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir kurios padeda įvykdyti Sąjungos įsipareigojimą padidinti energijos vartojimo efektyvumą iki lygio, dėl kurio susitarta atitinkamuose teisėkūros procedūra priimtuose aktuose;“

ii) *h punktas pakeičiamas* taip:

„h) taikyti priemones, skirtas energijos vartojimo efektyvumui, centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms ir pastatų šiluminei izoliacijai pagerinti ar finansinei paramai, siekiant spręsti socialinius klausimus, susijusius su mažesnes ir vidutines pajamas gaunančiais namų ūkiais, suteikti;“

iii) *papildoma šiais punktais:*

„j) finansuoti kovos su klimato kaita veiksmus, įskaitant prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, pažeidžiamose trečiosiose šalyse ■ ;

k) skatinti darbuotojų įgūdžių ugdymą ir jų paskyrimą į kitas darbo vietas *siekiant prisidėti prie teisingo perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos proceso, visų pirma regionuose, labiausiai nukentėjusiuose nuo darbo vietų perkėlimo ■* , glaudžiai koordinuojant veiksmus su socialiniais partneriais ■ .“;

d) *4 dalies pirma, antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:*

„4. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti ■ deleguotuosius aktus, kuriais būtų papildytos šios direktyvos nuostatos dėl aukcionų terminų, administravimo ir kitų aspektų, siekiant užtikrinti, kad jie būtų rengiami atvirai, skaidriai, suderintai ir nediskriminuojant. Siekiant to tikslo procesas turi būti nuspėjamas, ypač kiek tai susiję su aukcionų terminais ir seka bei numatytu parduotinių apyvartinių taršos leidimų kiekiu.

Tais deleguotaisiais aktais užtikrinama, kad aukcionai būtų rengiami taip, kad:

- a) operatoriams, visų pirma visoms mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI), kurioms taikoma ES ATLPS, būtų sudarytos visapusiškos, sąžiningos ir teisingos galimybės juose dalyvauti;*
- b) visi dalyviai turėtų prieigą prie tos pačios informacijos tuo pačiu metu ir kad dalyviai nepakenktų aukcionų sistemos veikimui;*
- c) aukcionų rengimas ir dalyvavimas juose būtų ekonomiškai efektyvus ir būtų išvengta nepagrįstų administracinių išlaidų ir*
- d) mažiems teršėjams būtų suteikta prieiga prie apyvartinių taršos leidimų.“;*

e) *5 dalies antras sakiny pakeičiamas taip:*

„Kasmet ji pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl anglies dioksido rinkos veikimo ir kitos aktualios politikos klimato ir energetikos srityse, įskaitant aukcionų veiklą, likvidumą ir pardavimų apimtį, kurioje apibendrinama valstybių narių pateikta informacija apie 10a straipsnio 6 dalyje nurodytas finansines priemones.“.

14) 10a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies *pirma ir antra pastraipos* pakeičiamos taip:

„1. Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai **■** priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų papildytos šios direktyvos nuostatos dėl Sąjungos mastu taikomų ir visiškai suderintų taisyklių dėl apyvartinių taršos leidimų paskirstymo pagal šio straipsnio 4, 5, 7 ir 19 dalis.“;

b) 2 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos peržiūrėtos nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo santykinų taršos rodiklių vertės. Šie aktai atitinka deleguotuosius aktus, priimtus pagal šio straipsnio 1 dalį, ir šiuos reikalavimus:

a) *2021–2025 m. laikotarpiu santykinų taršos rodiklių vertės nustatomos remiantis pagal 11 straipsnį pateikta 2016 m. ir 2017 m. informacija.*

Remdamasi tų santykinų taršos rodiklių verčių ir Komisijos sprendime 2011/278/ES(), kaip priimta 2011 m. balandžio 27 d., nurodytų santykinų taršos rodiklių verčių palyginimu, Komisija nustato kiekvieno santykinio taršos rodiklio sumažinimo metinę normą ir ją taiko 2013–2020 m. laikotarpiu taikytinoms santykinų taršos rodiklių vertėms kiekvienų 2008–2023 m. laikotarpio metų atžvilgiu, siekdama nustatyti 2021–2025 m. laikotarpio santykinų taršos rodiklių vertes.*

- b) *Tais atvejais, kai metinė sumažinimo norma viršija 1,6 % arba yra mažesnė nei 0,2 %, 2021–2025 m. laikotarpio santykinų taršos rodiklių vertės yra 2013–2020 m. laikotarpiu taikytinos santykinų taršos rodiklių vertės, sumažintos atitinkamu iš šių dviejų procentinių normų kiekvienų 2008–2023 m. laikotarpio metų atžvilgiu.*
- c) *2026–2030 m. laikotarpio santykinų taršos rodiklių vertės nustatomos tokia pačia tvarka kaip nustatyta a ir b punktuose, remiantis pagal 11 straipsnį pateikta 2021 ir 2022 m. informacija ir kiekvieniems 2008–2028 m. laikotarpio metams taikant atitinkamą metinę sumažinimo normą.*

█ Nukrypstant nuo aromatiniams angliavandeniliams, vandeniliui ir sintezės dujoms taikomų santykinų taršos rodiklių verčių, šios santykinų taršos rodiklių vertės pakoreguojamos tokia pačia procentine dalimi kaip naftos perdirbimo įmonėms taikomi santykiniai taršos rodikliai, siekiant tų produktų gamintojams užtikrinti vienodas sąlygas.

█

Trečioje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Siekiant skatinti veiksmingą energijos gaminimą iš išmetamųjų dujų atliekų, trečios pastraipos b punkte nurodytu laikotarpiu išlydytam metalui taikoma rodiklio, daugiausia susijusio su išmetamųjų dujų atliekomis, vertė atnaujinama taikant 0,2 % metinę sumažinimo normą.

-
- (*) *2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimas 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 130, 2011 5 17, p. 1).“;*

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Šilumos gamybai ar vėsinimui skiriami nemokami apyvartiniai taršos leidimai suteikiami centriniam šildymui ir didelio naudingumo termofikacijai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES,^(*) siekiant patenkinti ekonomiškai pagrįstą paklausą. Kiekvienais metais po 2013 m. bendras apyvartinių taršos leidimų tokiems įrenginiams, skiriamų tos šilumos gamybai, skaičius koreguojamas taikant šios direktyvos 9 straipsnyje nurodytą linijinį koeficientą, išskyrus visus metus, kuriais tie leidimai koreguojami vienoda tvarka pagal šio straipsnio 5 dalį.

(*) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).“;

d) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Siekiant laikytis 10 straipsnyje nustatytos aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų dalies, ■ kasmet, kai nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų suma nesiekia didžiausio kiekio, atitinkančio aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų dalį, likusieji to kiekio leidimai naudojami tam, kad vėlesniais metais nereikėtų mažinti nemokamai suteiktų leidimų kiekio arba kad toks sumažinimas būtų kuo mažesnis siekiant laikytis aukcionuose parduodamų leidimų dalies. Tačiau, jei didžiausias kiekis pasiekiamas, nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų kiekis atitinkamai pakoreguojamas. Visi tokie koregavimai atliekami laikantis vienodos tvarkos.“;

e) *įterpiamos šios dalys:*

„5a. Nukrypstant nuo 5 dalies, papildomas kiekis, neviršijantis 3 % viso apyvartinių taršos leidimų kiekio, reikiamu mastu turi būti naudojamas pagal 5 dalį skiriamam didžiausiam apyvartinių taršos leidimų kiekiui padidinti.

5b. Jeigu pagal 5 dalį skiriamam didžiausiam apyvartinių taršos leidimų kiekiui padidinti reikia mažiau nei 3 % viso apyvartinių taršos leidimų kiekio:

- panaudojama ne daugiau kaip 50 mln. apyvartinių taršos leidimų siekiant padidinti pagal 10a straipsnio 8 dalį inovacijoms skatinti skiriamų leidimų kiekį ir*
- panaudojama ne daugiau kaip 0,5 % viso apyvartinių taršos leidimų kiekio siekiant padidinti pagal 10d straipsnį kai kurių valstybių narių energetikos sistemų modernizavimui skiriamų leidimų kiekį.“;*

f) **6** dalis pakeičiama taip:

„6. „Valstybės narės turėtų priimti finansines priemones *pagal antrą ir ketvirtą pastraipą*, skirtas sektoriams ar jų pošakiams, kuriems gresia reali anglies dioksido nutekėjimo rizika dėl didelių netiesioginių išlaidų, kurių faktiškai patiriama su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susijusias išlaidas perkeliant į elektros energijos kainas, *jei tokios* finansinės priemonės atitinka valstybės pagalbos taisykles, ir *visų pirma nesukelia nepagrįstų konkurencijos iškreipimų vidaus rinkoje. Jeigu tokioms finansinėms priemonėms skiriamas kiekis viršija 25 % pajamų, gautų aukcione pardavus apyvartinius taršos leidimus, atitinkama valstybė narė nurodo šio kiekio viršijimo priežastis.*

Valstybės narės taip pat siekia pirmoje pastraipoje nurodytoms finansinėms priemonėms panaudoti ne daugiau kaip 25 % savo pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione. Pasibaigus kiekvieniems metams, tokias finansines priemones taikančios valstybės narės per 3 mėnesius lengvai prieinama forma viešai paskelbia bendrą kompensacijos sumą pagal šia kompensacija galintį pasinaudoti sektorių ir jo pošakį. Nuo 2018 m. kiekvienais metais, kuriais valstybė narė daugiau kaip 25 % savo pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione panaudoja tokiais tikslais, ji paskelbia ataskaitą, kurioje nurodo priežastis, dėl kurių viršijo tą sumą. Ataskaitoje, be kita ko, pateikiama informacija apie elektros energijos kainas dideliems pramoniniams vartotojams, kurie naudojami tokiomis finansinėmis priemonėmis, nedarant poveikio reikalavimams dėl konfidencialios informacijos apsaugos. Ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie tai, ar buvo tinkamai apsvairstyta galimybė taikyti kitas priemones siekiant tvariai sumažinti netiesiogines su anglies dioksidu susijusias išlaidas vidutinės trukmės–ilguoju laikotarpiu.

Komisija į 10 straipsnio 5 dalyje numatytą ataskaitą įtraukia, inter alia, tokių finansinių priemonių poveikio vidaus rinkai įvertinimą ir prireikus rekomenduoja priemones, kurių gali prireikti atsižvelgiant į tą įvertinimą.

Tomis priemonėmis turi būti užtikrinama tinkama apsauga nuo anglies dioksido nutekėjimo rizikos remiantis netiesiogiai išmetamo CO₂ kiekiais vienam produkcijos vienetui ex ante santykiniais taršos rodikliais. Tie taršos rodikliai apskaičiuojami atitinkamam sektoriui ar jo pošakiui pagal elektros energijos kiekį, suvartotą vienam produkcijos vienetui, naudojant veiksmingiausias turimas technologijas, ir išmetamą CO₂ kiekį, siejamą su atitinkamu Europos elektros energijos gamybos mišiniu.“;

g) 7 dalis iš dalies keičiama taip:

i) ■ pirma pastraipa pakeičiama *taip*:

„Apyvartiniai taršos leidimai iš šio *straipsnio 5 dalyje* nurodyto didžiausio kiekio, kurie nebuvo paskirstyti nemokamai iki 2020 m., atidedami naujiems rinkos dalyviams ■ kartu su 200 mln. apyvartinių taršos leidimų, perkeltų į rinkos stabilumo rezervą pagal Sprendimo (ES) 2015/1814 1 straipsnio 3 dalį. *Iki 200 mln. iš atidėtų apyvartinių taršos leidimų, kurie nepaskirstyti 2021–2030 m. laikotarpiu, grąžinami į rinkos stabilumo rezervą to laikotarpio pabaigoje.*

Nuo 2021 m. vadovaujantis 19 ir 20 dalimis įrenginiams nepaskirstyti apyvartiniai taršos leidimai pridedami prie *pagal šios dalies pirmos pastraipos pirmą sakinį atidėtų apyvartinių taršos leidimų kiekio.*“;

- ii) *ketvirta ir penkta pastraipos* išbraukiamos;
- h) 8 dalies pirma, antra ir trečia pastraipos ■ pakeičiamos taip:

„325 mln. apyvartinių taršos leidimų iš kiekio, kuris kitu atveju pagal šį straipsnį galėtų būti paskirstytas nemokamai, ir 75 mln. apyvartinių taršos leidimų iš kiekio, kuris kitu atveju galėtų būti parduotas aukcione pagal 10 straipsnį, skiriama mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir procesų inovacijoms I priede išvardytuose sektoriuose, įskaitant aplinkai saugų anglies dioksido surinkimą ir naudojimą, kuriuo iš esmės prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, ir produktus, pakeičiančius daug anglies dioksido išskiriančias medžiagas, I priede išvardytuose ■ sektoriuose remti ir padėti skatinti projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai saugų CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, statybą ir eksploatavimą, taip pat ■ novatoriškas atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo technologijas ■ geografiniu požiūriu subalansuotose Sąjungos teritorijos vietovėse (toliau – inovacijų fondas). Finansavimo reikalavimus atitinka visose valstybėse narėse vykdomi projektai, įskaitant nedidelio masto projektus.

Be to, 50 mln. nepaskirstytų apyvartinių taršos leidimų iš rinkos stabilumo rezervo papildomos likusios pajamos, gaunamos už 300 mln. apyvartinių taršos leidimų, numatytų parduoti 2013–2020 m. laikotarpiu pagal Komisijos sprendimą 2010/670/ES (), ir jie panaudojami tinkamu laiku inovacijoms remti, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje.*

Projektai atrenkami remiantis objektyviais ir skaidriais kriterijais, prireikrus atsižvelgiant į tai, kiek projektais padedama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį gerokai labiau nei 2 dalyje nurodyti santykiniai taršos rodikliai. Projektai turi turėti potencialo būti plačiai taikomi arba labai sumažinti perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sąnaudas atitinkamuose sektoriuose. Projektais, susijusiais su anglies dioksido surinkimu ir naudojimu, grynąja verte sumažinamas išmetamas teršalų kiekis ir užtikrinama, kad būtų išvengta CO₂ išmetimo arba jis būtų nuolat saugomas.

Technologijomis, kurioms skiriama parama, dar nėra prekiaujama, tačiau jos grindžiamos proveržio sprendimais arba yra tinkamai parengtos demonstravimui prieš pradėdant jomis prekiauti. Gali būti remiama iki 60 % atitinkamų projektų išlaidų, iš kurių iki 40 % gali nepriklausyti nuo patikrinto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuris nebuvo išmestas, su sąlyga, kad pasiekti iš anksto nustatyti tarpiniai tikslai, ■ atsižvelgiant į diegiamą technologiją. ■

Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti **█** deleguotuosius *aktus*, kuriais būtų *papildytos šios direktyvos nuostatos dėl inovacijų fondo veikimo taisyklių, įskaitant atrankos procedūrą ir kriterijus.*

(*) 2010 m. lapkričio 3 d. Komisijos sprendimas 2010/670/ES, kuriuo nustatomi komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai nežalingą CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, taip pat inovacinių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų naudojimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB nustatytą Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, finansavimo kriterijai ir priemonės (OL L 290, 2010 11 6, p. 39)⁴¹.

i) 9 dalis pakeičiama taip:

„9. Graikija, kurios bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui rinkos kainomis 2014 m. buvo mažesnis nei 60% Sąjungos vidurkio, dar nepradėjus taikyti šio straipsnio 7 dalies, gali prašyti ne daugiau kaip 25 mln. apyvartinių taršos leidimų iš šio straipsnio 5 dalyje nurodyto didžiausio kiekio, kurie nėra nemokamai paskirstyti iki 2020 m. gruodžio 31 d., kad padengtų ne daugiau kaip 60% bendro finansavimo, skirto elektros energijos tiekimo į jos teritorijoje esančias salas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui. Tokiems apyvartiniams taršos leidimams mutatis mutandis taikoma 10d straipsnio 3 dalis. Apyvartinių taršos leidimų gali būti prašoma, kai dėl ribotų galimybių patekti į tarptautines skolos vertybinių popierių rinkas projektas, kuriuo siekiama mažinti elektros energijos tiekimo į Graikijos teritorijoje esančias salas priklausomybę nuo iškastinio kuro, negalėtų būti įgyvendintas kitokiu būdu ir kai Europos investicijų bankas (toliau – EIB) patvirtina projekto finansinį gyvybingumą ir socialinę bei ekonominę naudą.“

j) **█** 10 dalis išbraukiama.

k) 11 dalyje išbraukiama frazė „siekiant, kad 2027 m. nemokamų apyvartinių taršos leidimų visai nebūtų skiriama,“;

l) 12–18 dalys išbraukiamos;

m) 20 dalis pakeičiama taip:

„20. Prireikus pakoreguojamas nemokamų apyvartinių taršos leidimų, suteiktų įrenginiams, kuriuose pagal vertinimą, grindžiamą dvejų metų slankiuoju vidurkiu, daugiau nei 15 % padaugėjo arba sumažėjo vykdomų operacijų, palyginti su lygiu, kuriuo iš pradžių buvo remtasi pagal 11 straipsnio 1 dalį nustatant atitinkamam laikotarpiui nemokamai suteikiamų apyvartinių taršos leidimų skaičių, skaičius. Tokie koregavimai atliekami su apyvartiniais taršos leidimais, paimtais iš pagal šio straipsnio 7 dalį atidėtų apyvartinių taršos leidimų skaičiaus, arba apyvartiniai taršos leidimai pridedami prie šio skaičiaus.“;

n) *papildoma šia dalimi:*

„21. Siekdama užtikrinti veiksmingą, nediskriminuojantį ir vienodą šio straipsnio 20 dalyje nurodytų koregavimų ir ribų taikymą, išvengti nepagrįstos administracinės naštos ir užkirsti kelią manipuliavimui ar piktnaudžiavimui apyvartinių taršos leidimų skaičiaus koregavimu, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų dar tiksliau apibrėžta koregavimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

(15) 10b ir 10c straipsniai pakeičiami taip:

„10b straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės tam tikriems ■ daug energijos vartojantiems sektoriams remti anglies dioksido nutekėjimo atveju

1. Laikoma, kad sektoriuose ir jų pošakiuose esama anglies dioksido nutekėjimo rizikos, jei jų prekybos su trečiosiomis šalimis intensyvumą, kuris apibrėžiamas kaip bendros eksporto į trečiąsias šalis vertės ir importo iš tų šalių vertės santykis su bendra Europos ekonominės erdvės rinkos apimtimi (metinė apyvarta ir bendra importo iš trečiųjų šalių vertė), padauginus iš jų teršalų išmetimo intensyvumo, išreikšto CO₂ kg, padalytais iš jų bendrosios pridėtinės vertės (*eurais*), gaunamas rezultatas viršija **0,2**. Tokiems sektoriams ir jų pošakiams laikotarpiui iki 2030 m. nemokamai paskirstoma 100 % apyvartinių taršos leidimų kiekio, nustatyto ■ pagal 10a straipsnį.

2. Sektoriai ir jų pošakiai, kurių atveju jų prekybos su trečiosiomis šalimis intensyvumą padauginus iš jų teršalų išmetimo intensyvumo gaunamas rezultatas viršija **0,15**, gali būti įtraukti į **1** dalyje nurodytą grupę **naudojant 2014–2016 m. duomenis** ir atsižvelgiant į kokybinį vertinimą **ir** tokius kriterijus:
- a) tai, kiek galima sumažinti atskirų atitinkamo sektoriaus arba jo pošakio įrenginių išmetamą teršalų kiekį arba elektros energijos suvartojimą;
 - b) dabartines ir planuojamas rinkos savybes, **įskaitant prireikus bet kokią bendrą referencinę kainą**;
 - c) pelno maržas, kaip galimą sprendimų dėl ilgalaikių investicijų arba vietos pakeitimo rodiklį, **atsižvelgiant į gamybos sąnaudų pokyčius, susijusius su išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimu**.

„3. **Sektoriai ir jų pošakiai, kuriuose neviršijama 1 dalyje nurodyta riba, tačiau kuriuose teršalų išmetimo intensyvumas, matuojamas CO₂ kg, padalintais iš jų bendrosios pridėtinės vertės (eurais), viršija 1,5, taip pat turi būti vertinami 4 skaitmenų lygmeniu (NACE-4 kodas). Komisija šio vertinimo rezultatus paskelbia viešai.**

Per tris mėnesius nuo pirmoje pastraipoje nurodyto paskelbimo, toje pastraipoje nurodytų sektorių ir jų pošakių atstovai gali kreiptis į Komisiją dėl jų anglies dioksido nutekėjimo poveikio kokybinio vertinimo 4 skaitmenų lygmeniu (NACE-4 kodas) arba vertinimo remiantis prekių klasifikavimu, naudojamu pramonės gamybos statistikai rengti Sąjungoje, 8 skaitmenų lygmeniu (Prodcom). Tuo tikslu sektorių ar jų pošakių atstovai kartu su prašymu pateikia tinkamai pagrįstus, išsamius ir nepriklausomai patikrintus duomenis, kad Komisija galėtų atlikti vertinimą.

Jei sektorius ar jo pošakis pasirenka būti vertinamas 4 skaitmenų lygmeniu (NACE-4 kodas), jis gali būti įtrauktas į 1 dalyje nurodytą grupę remiantis 2 dalies a, b ir c punktuose nurodytais kriterijais. Jei sektorius ar jo pošakis pasirenka būti vertinamas 8 skaitmenų lygmeniu (Prodcom), jis įtraukiamas į 1 dalyje nurodytą grupę, jei tuo lygmeniu viršijama 1 dalyje nurodyta 0,2 riba.

Sektoriai ir jų pošakiai, kuriems nemokamai suteikiamų apyvartinės taršos leidimų skaičius apskaičiuojamas remiantis 10a straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodytomis santykinių taršos rodiklių vertėmis, taip pat gali prašyti būti įvertinti pagal šios dalies trečią pastraipą.

Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, valstybė narė iki 2018 m. birželio 30 d. gali prašyti, kad į Komisijos sprendimo 2014/746/ES() priedą įtrauktas sektorius ar jo pošakis 6 skaitmenų ar 8 skaitmenų lygmens (Prodcom) klasifikavimų atveju būtų laikomas įtrauktu į 1 dalyje nurodytą grupę. Bet kuris toks prašymas svarstomas tik tuo atveju, jeigu prašančioji valstybė narė nustato, kad šios leidžiančios nukrypti nuostatos taikymas pagrįstas remiantis atitinkamo sektoriaus ar jo pošakio pateiktais tinkamai pagrįstais, išsamiais, patikrintais ir audituotais pastarųjų penkerių metų duomenimis, ir su savo prašymu pateikia visą atitinkamą informaciją. Remiantis tais duomenimis atitinkamas sektorius ar jo pošakis įtraukiamas tų klasifikavimų atveju, jei pagal heterogeninį 4 skaitmenų lygmenį (NACE-4 kodas) įrodoma, kad 8 skaitmenų lygmeniu (Prodcom) jiems būdingas gerokai didesnis prekybos ir teršalų išmetimo intensyvumas, viršijantis 1 dalyje išdėstytą ribą.*

4. Laikoma, kad kiti sektoriai ir jų pošakiai gali į produktų kainas perkelti daugiau su apyvartiniais taršos leidimais susijusių išlaidų, ir jiems nemokamai paskirstoma 30 % apyvartinių taršos leidimų kiekio, nustatyto pagal 10a straipsnį. ***Jeigu atliekant peržiūrą pagal 30 straipsnį nenusprendžiama kitaip, nemokamų apyvartinių taršos leidimų kitiems sektoriams ir jų pošakiams, išskyrus centralizuotą šilumos tiekimą, kiekis po 2026 m. vienodais kiekiais mažėja, kad 2030 m. nemokamų apyvartinių taršos leidimų lygis pasiektų nulį.***
5. Ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. Komisijai pagal 23 straipsnį ***suteikiami įgaliojimai*** priimti ***deleguotuosius aktus, kad būtų papildytos šios direktyvos nuostatos, susijusios su sektorių ir jų pošakių, kuriuose, kaip laikoma, yra anglies dioksido nutekėjimo rizika, nustatymu, kaip nurodyta šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, siekiant atlikti veiklos vertinimą 4 skaitmenų lygmeniu (NACE-4 kodas) taikant šio straipsnio 1 dalį, remiantis turimais trijų paskutinių kalendorinių metų duomenimis.***

10c straipsnis

Galimybė pereinamuoju laikotarpiu gauti nemokamų leidimų energetikos sektoriui modernizuoti

1. Nukrypstant **nuo** 10a straipsnio 1–5 dalių, valstybės narės, kuriose 2013 m. BVP vienam gyventojui rinkos kainomis (**eurais**) buvo mažesnis kaip 60 % Sąjungos vidurkio, gali elektros energijos **gamybos** įrenginiams pereinamuoju laikotarpiu nemokamai suteikti apyvartinių taršos leidimų, ***kad būtų modernizuojamas, įvairinamas ir tvariai pertvarkomas energetikos sektorius. Remiamos investicijos turi derėti su perėjimu prie saugios ir tvarios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, taip pat Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos tikslais ir Paryžiaus susitarime nurodytais ilgalaikiais tikslais. Šioje dalyje nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimas pasibaigia 2030 m. gruodžio 31 d.***
2. Atitinkamos valstybės narės organizuoja projektų, kurių bendra investicijų suma viršija **12,5 mln. EUR**, konkurencinio konkurso procesą, ***kuris vyktų 2021–2030 m. surengiant vieną ar daugiau etapų***, kad būtų atrinktos investicijos, kurios bus finansuojamos nemokamai suteiktais apyvartiniais taršos leidimais. Šiame konkurencinio konkurso procese:
 - a) laikomasi skaidrumo, nediskriminavimo, lygių galimybių ir patikimo finansų valdymo principų;
 - b) užtikrinta, kad būtų galima dalyvauti tik projektams, kuriais prisidedama prie naudojamo energijos rūšių derinio ir tiekimo šaltinių įvairinimo, būtinos restruktūrizacijos, infrastruktūros atnaujinimo ir modifikavimo aplinkos apsaugos požiūriu, švarių technologijų, ***pavyzdžiui, atsinaujinančiosios energijos technologijų arba*** energijos gamybos sektoriaus, ***pavyzdžiui, veiksmingo ir tvaraus centralizuoto šilumos tiekimo***, ir perdavimo bei paskirstymo sektoriaus modernizavimo;

- c) nustatyti aiškūs, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys atrankos kriterijai, pagal kuriuos nustatomas projektų eiliškumas siekiant užtikrinti, kad būtų atrinkti **tik** tokie projektai:
- i) kuriais, remiantis sąnaudų ir naudos analize, užtikrinama grynoji teigiama nauda emisijų mažinimo atžvilgiu ir kuriuos įgyvendinus bus užtikrintas didelis iš anksto nustatyto masto CO₂ kiekio sumažinimas **atsižvelgiant į projekto dydį**;
 - ii) kurie yra pridėtiniai, kuriais aiškiai tenkinami keitimo bei modernizavimo poreikiai ir neskatinama energijos paklausa rinkoje;
 - iii) kuriais užtikrinamas geriausias kainos ir kokybės santykis; ir
 - iv) ***kuriais neprisidedama prie labai daug teršalų išmetančios elektros energijos gamybos finansinio gyvybingumo ir jis nėra didinamas, taip pat nedidinama priklausomybė nuo iškastinio kuro, kurį naudojant išmetama daug teršalų.***

Nukrypstant nuo 10 straipsnio 1 dalies ir nedarant poveikio šio straipsnio 1 dalies paskutiniam sakiniui, atvejais, kai konkurencinio konkurso proceso metu atrinktos investicijos atšaukiamos arba kai nepasiekiami planuoti rezultatai, numatyti apyvarčiai taršos leidimai gali būti panaudoti kitoms investicijoms finansuoti ne anksčiau kaip po metų surengiant vienintelį papildomą konkurencinio konkurso proceso etapą.

Ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d. valstybės narės, ketinančios pasinaudoti neprivaloma *pereinamojo laikotarpio* galimybe nemokamai skirti apyvartinių taršos leidimų *energetikos sektoriaus modernizavimui*, paskelbia išsamią nacionalinę programą, kurioje apibūdinamas konkurencinio konkurso procesas, *įskaitant planuojamą etapų skaičių, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje*, ir atrankos kriterijai, kad visuomenė galėtų pateikti pastabų.

Jei nemokamai suteiktais apyvartiniais taršos leidimais *numatytos* remti ne mažesnės kaip **12,5 mln. EUR** vertės investicijos ir jos *nebuvo atrinktos šioje dalyje nurodyto konkurencinio konkurso proceso metu*, valstybė narė atrenka projektus remdamasi objektyviais ir skaidriais kriterijais. Šio atrankos proceso rezultatai skelbiami viešai, kad visuomenė galėtų pateikti pastabų. Tuo remdamasi atitinkama valstybė narė ne vėliau kaip 2019 m. birželio 30 d. sudaro, *paskelbia* ir Komisijai pateikia investicijų sąrašą. *Kai daugiau negu viena investicija vykdoma tame pačiame įrenginyje, jos vertinamos kaip visuma siekiant nustatyti, ar 12,5 mln. EUR vertės riba nėra viršyta, nebent tos investicijos yra atskirai techniniu ar finansiniu atžvilgiu gyvybingos.*

3. Numatomų investicijų vertė turi bent jau būti lygi nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų rinkos vertei, atsižvelgiant į poreikį riboti tiesiogiai su tuo susijusį kainų augimą. Rinkos vertė – tai bendroje aukciono platformoje ankstesniais kalendoriniais metais parduotų apyvartinių taršos leidimų vidutinė kaina. *Iki 70 % atitinkamų investicijos sąnaudų gali būti remiamos taikant nemokamai suteikiamus apyvartinius taršos leidimus su sąlyga, kad likusias sąnaudas finansuotų privatūs juridiniai asmenys.*

4. Pereinamuoju laikotarpiu nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų skaičius atimamas iš apyvartinių taršos leidimų, kuriuos kitu atveju valstybė narė parduotų aukcione, skaičiaus. Bendras nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų skaičius neviršija 40 % apyvartinių taršos leidimų skaičiaus, kurį atitinkama valstybė narė gaus pagal 10 straipsnio 2 dalies a punktą 2021–2030 m. laikotarpiu, ir tas skaičius vienodais dydžiais paskirstomas kiekvieniems to laikotarpio metams.

5. *Jei valstybė narė pagal 10d straipsnio 4 dalį naudoja apyvartinius taršos leidimus ir pagal 10 straipsnio 2 dalies b punktą Sąjungoje paskirstomus solidarumo ir ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių tikslais, ta valstybė narė gali, nukrypdama nuo šio straipsnio 4 dalies, pereinamojo laikotarpio nemokamai suteikiamiems apyvartiniams taršos leidimams naudoti bendrą kiekį, kuris ne didesnis kaip 60 % apyvartinių taršos leidimų, gautų 2021–2030 m. laikotarpiu pagal 10 straipsnio 2 dalies a punktą, naudodama atitinkamą pagal 10 straipsnio 2 dalies b punktą paskirstytų apyvartinių taršos leidimų kiekį.*

Visi iki 2020 m. pagal šį straipsnį nepaskirstyti apyvartiniai taršos leidimai gali būti paskirstyti 2021–2030 m. laikotarpiu 2 dalyje nurodyto konkurencinio konkurso proceso metu atrinktoms investicijoms, nebent atitinkama valstybė narė ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 30 d. informuotų Komisiją apie savo ketinimą neskirti dalies ar visų tokių apyvartinių taršos leidimų 2021–2030 m. laikotarpiui ir apie vietoj to 2020 m. aukcione numatomų parduoti apyvartinių taršos leidimų kiekį. Kai tokie apyvartiniai taršos leidimai yra paskirstomi 2021–2030 m. laikotarpiu, taikant šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytą 60 % ribą atsižvelgiama į atitinkamą kiekį.

6. Apyvartiniai taršos leidimai operatoriams (veiklos vykdytojams) paskirstomi šiems įrodžius, kad investicinis projektas, atrinktas pagal konkurencinio konkurso proceso taisykles, yra įgyvendintas. *Jei dėl investicijos atsiranda papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų, atitinkamas operatorius taip pat įrodo, kad jis arba kitas susijęs operatorius nutraukė daugiau teršalų išmetančių elektros energijos gamybos pajėgumų eksploatavimą atitinkamu mastu ne vėliau kaip pradėdant eksploatuoti papildomus pajėgumus.*

7. Valstybės narės reikalauja, kad lengvatomis besinaudojantys elektros energijos gamintojai ir tinklo operatoriai kasmet ne vėliau kaip vasario 28 d. pateiktų atrinktų investicinių projektų įgyvendinimo ataskaitas, *be kita ko, nurodytų nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų ir patirtų investicinių sąnaudų balansą bei remiamų investicijų rūšis*. Valstybės narės paneša apie tai Komisijai, o Komisija šias ataskaitas skelbia viešai.

(*) *2014 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimas 2014/746/ES, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomas 2015–2019 m. laikotarpio sektorių ir jų pošakių, kuriems būdinga didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašas (OL L 308, 2014 10 29, p. 114).*“

- 16) Įterpiamas šis straipsnis:

„10d straipsnis

Modernizavimo fondas

1. 2021–2030 m. laikotarpiui įsteigiamas fondas, skirtas paramą *gaunančių valstybių narių pasiūlytomis* investicijoms, *be kita ko, nedidelio masto investicinių projektų finansavimui*, energetikos sistemų modernizavimui ir energijos vartojimo -efektyvumui gerinti valstybėse narėse, kurių BVP vienam gyventojui *rinkos kainomis* 2013 m. buvo mažesnis kaip 60 % Sąjungos vidurkio (toliau - modernizavimo fondas). *Fondas* finansuojamas *iš pajamų, gautų pardavus apyvartinius taršos leidimus aukcione*, kaip nurodyta 10 straipsnyje.

Remiamos investicijos turi derėti su šios direktyvos tikslais, *taip pat su Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos tikslais ir Paryžiaus susitarime nurodytais ilgalaikiais tikslais. Parama iš modernizavimo fondo neteikiama elektros energijos gamybos įrenginiams, kuriuose naudojamas kietasis iškastinis kuras, išskyrus veiksmingą ir tvarų centralizuotą šilumos tiekimą valstybėse narėse, kurių BVP vienam gyventojui rinkos kainomis 2013 m. buvo mažiau kaip 30 % Sąjungos vidurkio, su sąlyga, kad bent lygiavertės vertės apyvartinių taršos leidimų kiekis bus pagal 10c straipsnį panaudotas investicijoms, nesusijusioms su kietuoju iškastiniu kuru.*

2. *Bent 70 % modernizavimo fondo finansinių išteklių naudojama remti investicijoms į elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių ir tokios energijos vartojimą, energijos vartojimo efektyvumo gerinimą, išskyrus energijos vartojimo efektyvumą, susijusį su energijos gamyba iš kietojo iškastinio kuro, energijos kaupimą ir energetikos tinklų modernizavimą, įskaitant centralizuoto šilumos tiekimo vamzdynus, elektros perdavimo tinklus ir valstybių narių tarpusavio jungčių skaičiaus didinimą, taip pat remti teisingą perėjimo procesą nuo iškastinio kuro priklausomuose regionuose paramą gaunančiose valstybėse narėse, kad būtų remiamas darbuotojų perkėlimas į kitas darbo vietas, perkvalifikavimas ir įgūdžių tobulinimas, darbo paieškos iniciatyvos ir veiklą pradedančios įmonės, vedant dialogą su socialiniais partneriais. Reikalavimus taip pat atitinka investicijos į energijos vartojimo efektyvumą transporto, pastatų, žemės ūkio ir atliekų sektoriuose.*

3. *Už modernizavimo fondo veikimą atsako paramą gaunančios valstybės narės. EIB užtikrina, kad apyvartiniai taršos leidimai būtų parduodami aukcione laikantis 10 straipsnio 4 dalyje nustatytų principų ir tvarkos, ir atsako už pajamų valdymą. EIB perduoda šias pajamas valstybėms narėms Komisijai priėmus sprendimą dėl išmokėjimo, kai šis investicijoms skirtas išmokėjimas atitinka šio straipsnio 2 dalį arba tuo atveju, kai investicijos nepatenka į šio straipsnio 2 dalyje išvardytas sritis, jis atitinka Investicijų komiteto rekomendacijas. Komisija savo sprendimą priima laiku. Pajamos valstybėms narėms paskirstomos pagal IIb priede nustatytas dalis, laikantis šio straipsnio 6–12 dalių.*

4. *Bet kuri atitinkama valstybė narė gali panaudoti visą nemokamai suteiktų apyvartinių taršos leidimų, suteiktų pagal 10c straipsnio 4 dalį kiekį arba to leidimo dalį ir apyvartinių taršos leidimų, paskirstytų solidarumo, ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių Sąjungoje tikslais pagal 10 straipsnio 2 dalies b punktą, kiekį arba to kiekio dalį pagal 10d straipsnį siekiant remti Modernizavimo fondo finansuojamas investicijas, taip didinant tai valstybei narei paskirstomus išteklius. Ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 30 d. atitinkama valstybė narė praneša Komisijai apie atitinkamus apyvartinių taršos leidimų kiekius, kurie bus naudojami pagal 10 straipsnio 2 dalies b punktą, 10c straipsnį ir 10d straipsnį.*
5. *Įsteigiamas modernizavimo fondo investicijų komitetas. Investicijų komitetą sudaro po vieną atstovą iš kiekvienos paramą gaunančios valstybės narės, Komisijos bei EIB ir trys atstovai, kuriuos penkerių metų kadencijai išrenka kitos valstybės narės. Jam pirmininkauja Komisijos atstovas. Investicijų komiteto posėdžiuose stebėtojo teisėmis gali dalyvauti po vieną atstovą iš kiekvienos valstybės narės, kuris nėra komiteto narys.*

Investicijų komitetas veikia skaidriai. Investicijų komiteto sudėtis, jo narių gyvenimo aprašymai ir interesų deklaracijos skelbiami viešai ir prireikus atnaujinami.

6. *Prieš priimdama sprendimą dėl investicijų finansavimo savo modernizavimo fondo dalies lėšomis, paramą gaunanti valstybė narė pateikia investicijų projektą investicijų komitetui ir EIB. Kai EIB patvirtina, kad tos investicijos patenka į 2 dalyje išvardytas sritis, valstybė narė gali finansuoti investicijų projektą savo dalies lėšomis.*

Jei siūloma modernizavimo fondo lėšomis finansuoti investicija į energetikos sistemų modernizavimą nepatenka į 2 dalyje išvardytas sritis, investicijų komitetas įvertina tokios investicijos techninį ir finansinį gyvybingumą, įskaitant galimą išmetamo teršalų kiekio sumažinimą naudojantis tokiomis investicijomis, ir parengia rekomendaciją dėl investicijų finansavimo modernizavimo fondo lėšomis. Investicijų komitetas užtikrina, kad kiekviena investicija į centralizuotą šilumos tiekimą būtų pasiektas esminis energijos vartojimo efektyvumo pagerinimas ir išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimas. Toje rekomendacijoje gali būti pateikta pasiūlymų dėl tinkamų finansavimo priemonių ■ . Iki 70 % susijusių investicijos, kuri nepatenka į 2 dalyje išvardytas sritis, sąnaudų gali būti remiamos modernizavimo fondo ištekliais su sąlyga, kad likusias sąnaudas finansuotų privatūs juridiniai asmenys.

7. Investicijų *komitetas* stengiasi savo rekomendacijas *priimti* bendru sutarimu. Jei investicijų *komitetas* negali bendru sutarimu priimti sprendimo per pirmininko nustatytą terminą, *jis* sprendimą priima paprasta balsų dauguma.

■

Jei EIB *atstovas* nepatvirtina investicijos finansavimo, rekomendacija *priimama* tik tuo atveju, jei už tos investicijos finansavimą balsuoja du trečdalius visų narių sudaranti dauguma. Valstybės narės, kurioje turi būti įgyvendinama investicija, *atstovas* ir EIB *atstovas* neturi teisės dalyvauti tokiaame balsavime. *Ši pastraipa netaikoma* nacionalinio skatinamojo finansavimo banko teikiamomis paskolomis arba dotacijomis finansuojamiems nedidelio *masto* projektams, kurie padeda įgyvendinti nacionalinę programą, kuria siekiama konkrečių tikslų, atitinkančių Modernizavimo fondo tikslus, su sąlyga, kad pagal tą programą panaudojama ne daugiau kaip 10 % tos valstybės narės dalies, nustatytos IIb priede ■ .

8. *Visus aktus ar rekomendacijas pagal 6 ir 7 dalis EIB arba investicijų komitetas priima laiku, juose nurodomos priežastys, kuriais jie grindžiami. Tokie aktai ir rekomendacijos skelbiami viešai.*
9. *Paramą gaunančios valstybės narės yra atsakingos už tolesnę veiklą, susijusią su atrinktų projektų įgyvendinimu.*
10. Paramą gaunančios valstybės narės kasmet Komisijai pateikia **modernizavimo** fondo lėšomis finansuotų investicijų ataskaitą. Ataskaita skelbiama viešai ir joje pateikiama:
 - a) informacija apie investicijas, finansuotas kiekvienoje paramą gaunančioje valstybėje narėje;
 - b) energijos vartojimo efektyvumo arba energetikos sistemos modernizavimo naudojant investiciją gautos pridėtinės vertės įvertinimas.
11. *Investicijų komitetas kasmet Komisijai pateikia investicijų vertinimo █ patirties ataskaitą. Ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d., atsižvelgdama į investicijų komiteto išvadas, Komisija peržiūri 2 dalyje nurodytas projektų sritis ir pagrindą, kuriuo remdamasis investicijų komitetas grindžia savo rekomendacijas.*
12. *Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl išsamių modernizavimo fondo veikimo taisyklių. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“.*

17) 11 straipsnio 1 dalyje įterpiama ši pastraipa:

„Įrenginių, kuriems ši direktyva bus taikoma penkerius metus nuo 2021 m. sausio 1 d., sąrašas pateikiamas ne vėliau kaip **2019** m. rugsėjo 30 d., ir po to kas kiekvieną penkerių metų laikotarpį teikiami sąrašai vėlesniems penkerių metų laikotarpiams. Kiekviename sąraše pateikiama ankstesnių penkerių kalendorinių metų prieš pateikiant sąrašą informacija apie gamybos veiklą, šilumos ir dujų perdavimą, elektros energijos gamybą ir išmetamųjų teršalų kiekį įrenginio technologinio proceso dalies lygmeniu. Nemokami apyvartiniai taršos leidimai suteikiami tik tiems įrenginiams, apie kuriuos pateikta ši informacija.“.

18) 11a straipsnio 8 ir 9 dalys išbraukiamos.

19) 11b straipsnio 7 *dalis* išbraukiama.

20) **12 straipsnio 4 dalis papildoma šiais sakiniais:**

„Jeigu elektros energijos gamybos pajėgumų eksploatavimas valstybių narių teritorijoje nutraukiamas dėl papildomų nacionalinių priemonių, valstybės narės gali panaikinti apyvartinius taršos leidimus iš bendro jų aukcione parduotinių leidimų kiekio, nurodyto 10 straipsnio 2 dalyje, neviršijant kiekio, atitinkančio vidutinį patikrinto atitinkamų įrenginių per penkerius metus iki eksploatavimo nutraukimo išmestą teršalų kiekį. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie tokį numatomą panaikinimą pagal deleguotuosius aktus, priimtus pagal 10 straipsnio 4 dalį.“.

21) 13 straipsnis pakeičiamas taip:

„13 straipsnis

Apyvartinių taršos leidimų galiojimas

Nuo 2013 m. sausio 1 d. išduoti apyvartiniai taršos leidimai galioja neribotą laiką. Nuo 2021 m. sausio 1 d. išduotuose apyvartiniuose taršos leidimuose nurodoma, kuriuo dešimties metų laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. jie buvo išduoti, ir jie galioja nuo pirmųjų to laikotarpio metų.“.

22) 14 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl išsamios tvarkos, skirtos išmetamųjų teršalų kiekio stebėsenai ir ataskaitų apie jas teikimui ir prireikus veiklos duomenų, susijusių su I priede išvardytų rūšių veikla, skirtų tonų vienam kilometrui duomenų stebėsenai ir ataskaitų apie jas teikimui siekiant taikyti 3e arba 3f straipsnius; ši tvarka grindžiama IV priede išdėstytais stebėsenos ir ataskaitų teikimo principais ir šio straipsnio 2 dalyje išdėstytais reikalavimais. Tuose įgyvendinimo aktuose šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos ir ataskaitų apie jų teikimo reikalavimuose taip pat nurodomos kiekvienų tų dujų indėlio į visuotinį atšilimą specifikacijos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

23) 15 straipsnio trečia, ketvirta ir penkta pastraipos pakeičiamos taip:

„Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitų tikrinimo remiantis V priede nustatytais principais ir dėl tikrintojų akreditavimo ir priežiūros. Komisija taip pat gali priimti įgyvendinimo aktus dėl orlaivių naudotojų pagal 14 straipsnio 3 dalį pateiktų ataskaitų ir pagal 3e ir 3f straipsnius pateiktų paraiškų tikrinimo, įskaitant tikrinimo procedūras, kurias turi taikyti tikrintojai. Juose atitinkamai nustatomos akreditavimo institucijų akreditavimo, jų akreditacijos panaikinimo, abipusio pripažinimo ir jų tarpusavio vertinimo sąlygos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

24) 16 straipsnio 12 dalis pakeičiama taip:

„12. *„Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose išdėstomos išsamios šiame straipsnyje nurodytų procedūrų taikymo taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“.*

25) **█** 19 straipsnio 3 dalis *pakeičiama taip:*

„3. *„Komisija pagal 23 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kad būtų papildytos šios direktyvos nuostatos nustatant visus reikiamus su Sąjungos registru susijusius reikalavimus 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiam prekybos laikotarpiui ir vėlesniems laikotarpiams patvirtinant standartizuotas elektronines duomenų bazes, kuriose būtų pateikiami bendri duomenų elementai, pagal kuriuos, kai taikoma būtų galima atsekti apyvartinių taršos leidimų išdavimą, turėjimą, perleidimą ir panaikinimą, ir kad būtų tinkamai užtikrinta prieiga visuomenei ir konfidencialumas. Į tuos deleguotuosius aktus taip pat įtraukiamos nuostatos siekiant įgyvendinti taisyklės dėl apyvartinių taršos leidimų abipusio pripažinimo susitarimuose dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo. █ “.*

26) 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies ketvirtas sakinys pakeičiamas taip:

„Ataskaita rengiama remiantis klausimynu arba gairėmis; juos Komisija patvirtina priimdama įgyvendinimo aktus. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22a straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

b) papildoma šia dalimi:

„4. *Kas trejus metus 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje ypatingas dėmesys taip pat skiriamas lygiavertėms priemonėms, patvirtintoms dėl mažų įrenginių, kuriems ES ATLPS netaikoma. Lygiaverčių priemonių, patvirtintų dėl mažų įrenginių, klausimas taip pat svarstomas vykdant keitimąsi informacija, kaip nurodyta 3 dalyje.“.*

27) 22 straipsnis pakeičiamas taip:

„22 straipsnis

Priedų pakeitimai

„Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius **II** aktus, *kad atitinkamais atvejais būtų iš dalies pakeisti šios direktyvos priedai, išskyrus I, IIa ir IIb priedus, atsižvelgiant į 21 straipsnyje nurodytas ataskaitas ir šios direktyvos taikymo patirtį. IV ir V priedai gali būti iš dalies keičiami siekiant pagerinti išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną, ataskaitų apie jas teikimą ir tikrinimą.*“.

28) Įterpiamas **II** šis straipsnis:

„22a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda *Klimato kaitos* komitetas, įsteigtas pagal *Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 525/2013(*) 26 straipsnį*. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011(**).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

(*) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 280/2004/EB (OL L 165, 2013 6 18, p. 13).

(**) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“.

- 29) 23 straipsnis pakeičiamas taip:

„23 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Įgaliojimai priimti 3d straipsnio 3 dalyje, 10 straipsnio 4 dalyje, 10a straipsnio 1 **ir 8 dalyse**, 10b straipsnio 5 dalyje, **■**, 19 straipsnio 3 dalyje, 22 straipsnyje, 24 straipsnio 3 dalyje, **24a straipsnio 1 dalyje, 25a straipsnio 1 dalyje** ir **28c** straipsnyje nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo ...[šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data].

3. Europos Parlamentas ar Taryba gali bet kada atšaukti *3d straipsnio 3 dalyje, 10 straipsnio 4 dalyje, 10a straipsnio 1 ir 8 dalyse, 10b straipsnio 5 dalyje, 19 straipsnio 3 dalyje, 22 straipsnyje, 24 straipsnio 3 dalyje, 24a straipsnio 1 dalyje, 25a straipsnio 1 dalyje ir 28c straipsnyje* nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu *dėl įgaliojimų atšaukimo* nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. *Prieš priimdama delegotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros(*) nustatytais principais.*
5. Apie priimtą delegotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal *3d straipsnio 3 dalyje, 10 straipsnio 4 dalyje, 10a straipsnio 1 ir 8 dalyse, 10b straipsnio 5 dalyje, 19 straipsnio 3 dalyje, 22 straipsnyje, 24 straipsnio 3 dalyje, 24a straipsnio 1 dalyje, 25a straipsnio 1 dalyje ir 28c straipsnyje* priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 2 mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

(*) OL L 123, 2016 5 12, p. 1. “.

30) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nuo 2008 m. valstybės narės apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą pagal šią direktyvą gali taikyti I priede nenurodytai veiklai ir šiltnamio efektą sukeliančioms dujoms, atsižvelgdamos į visus atitinkamus kriterijus, ypač poveikį vidaus rinkai, galimus konkurencijos iškreipimus, **ES ATLPS** aplinkosauginį naudingumą ir numatytos stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemos patikimumą, jei tokios veiklos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimui pritaria Komisija, **pagal** deleguotuosius aktus, kuriuos pagal 23 straipsnį ji įgaliota priimti.“;

b) 3 dalies antra **pastraipa** pakeičiama taip:

„Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 23 straipsnį, **kad būtų papildytos šios direktyvos nuostatos šiuo tikslu.**“.

31) 24a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies **pirma ir antra pastraipos** pakeičiamos taip:

„1. **Be 24 straipsnyje numatyto įtraukimo, Komisija gali priimti priemones, skirtas apyvartinių taršos leidimų ar kreditų išdavimui valstybių narių administruojamiems projektams, kuriuos vykdant mažinami išmetami šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurių neapima ES ATLPS, kiekiai.**

Tokios priemonės turi derėti su aktais, priimtais pagal buvusią 11b straipsnio 7 dalį, **galiojusią prieš ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo data]**. Komisijai pagal 23 straipsnį **suteikiami įgaliojimai priimti** ■ **deleguotuosius aktus , kad būtų papildyta ši direktyva nustatant taikytiną procedūrą.**“;

b) 2 dalis išbraukiama.

32) 25 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

33) 25a straipsnio 1 dalies *pirma ir antra pastraipos* pakeičiamos taip:

„Jei trečioji šalis patvirtina priemones, kurių tikslas – mažinti iš tos trečiosios šalies kylančių ir *Sajungoje* nutūpiančių orlaivių poveikį klimato kaitai, Komisija, pasikonsultavusi su ta trečiaja šalimi ir valstybėmis narėmis komitete, nurodytame 22a straipsnio 1 dalyje, apsvarsto esamas galimybes užtikrinti optimalią *ES ATLPS* ir tos šalies taikomų priemonių sąveiką.

■

Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kad būtų iš dalies pakeistas šios direktyvos I priedas, kad skrydžiai iš atitinkamos trečiosios šalies būtų išbraukti iš I priede pateikto rūšių aviacijos veiklos sąrašo arba būtų numatyta kitų I priede išvardytų rūšių aviacijos veiklos pakeitimų, išskyrus taikymo srities atžvilgiu, kurie reikalingi susitarimo, sudaryto pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnį, tikslais.“

34) 27 straipsnio 3 dalies *antra pastraipa* pakeičiama taip:

„Visi tokie įrenginiai ES ATLPS lieka iki 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio, per kurį jie buvo vėl įtraukti į sistemą, pabaigos.“

35) *Įterpiamas šis straipsnis:*

„27a straipsnis

Neprivalomas įrenginių, kurie išmeta mažiau nei 2 500 tonų kiekį, neįtraukimas

1. *Valstybės narės į ES ATLPS gali neįtraukti įrenginių, kurių išmetamų teršalų (neskaitant naudojant biomasę išmetamų teršalų) kiekis, apie kurį pranešta atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai, kiekvienais iš trejų metų prieš pranešimą pagal a punktą yra mažesnis nei 2 500 tonų anglies dioksido ekvivalento, jeigu atitinkama valstybė narė:*
 - a) *praneša Komisijai apie kiekvieną tokį įrenginį iki tada, kai įrenginių sąrašas pagal 11 straipsnio 1 dalį turi būti pateiktas Komisijai, arba ne vėliau, kai tas sąrašas pateikiamas Komisijai;*
 - b) *patvirtina, kad įdiegtos supaprastintos stebėjimo priemonės, leidžiančios įvertinti, ar per vienerius kalendorinius metus įrenginys išmeta 2 500 tonų ar daugiau anglies dioksido ekvivalento, neskaičiuojant naudojant biomasę išmetamų teršalų;*
 - c) *patvirtina, kad, jei per kuriuos nors vienerius kalendorinius metus įrenginys išmes 2 500 tonų ar daugiau anglies dioksido ekvivalento, neskaičiuojant naudojant biomasę išmetamų teršalų, įrenginys bus vėl įtrauktas į ES ATLPS, ir*
 - d) *viešai paskelbia a, b ir c punktuose nurodytą informaciją.*

2. *Kai įrenginys vėl įtraukiamas į ES ATLPS pagal šio straipsnio 1 dalies c punktą, pagal 10a straipsnį paskirstyti apyvartiniai taršos leidimai suteikiami nuo to įtraukimo į sistemą metų. Tokiam įrenginiui paskirstyti apyvartiniai taršos leidimai atimami iš apyvartinių taršos leidimų kiekio, kurį valstybė narė, kurioje yra įrenginys, turi parduoti aukcione pagal 10 straipsnio 2 dalį.*
 3. *Valstybės narės į ES ATLPS taip pat gali neįtraukti rezervą teikiančių modulių ar atsarginių blokų, kurie eksploatuojami ne daugiau kaip 300 valandų per metus kiekvienais iš trejų metų prieš pranešimą pagal 1 dalies a punktą metais, tomis pačiomis sąlygomis, kaip nurodyta 1 ir 2 dalyse.“.*
- 36) *28c straipsnis pakeičiamas taip:*

„28c straipsnis

Stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo siekiant įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę nuostatos

Komisijai pagal 23 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kad būtų papildytos šios direktyvos nuostatos dėl tinkamų tinkamos išmetamųjų teršalų kiekio stebėsenos, ataskaitų apie jį teikimo ir jo tikrinimo siekiant įgyvendinti ICAO pasaulinę rinkos priemonę visuose maršrutuose, kuriems ji taikoma. Tie deleguotieji aktai grindžiami atitinkamomis ICAO priimtomis priemonėmis, jais turi būti išvengta konkurencijos iškreipimo ir jie turi atitikti 14 straipsnio 1 dalyje nurodytuose teisės aktuose nustatytus principus ir jais užtikrinama, kad pateiktos išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos būtų tikrinamos laikantis 15 straipsnyje išdėstytų tikrinimo principų ir kriterijų.“.

37) 30 straipsnis pakeičiamas taip:

„30 straipsnis

Peržiūra atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimo įgyvendinimą ir anglies dioksido rinkų vystymąsi kitose stipriausios ekonomikos šalyse

1. *Ši direktyva nuolat peržiūrima atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius ir pastangas siekiant ilgalaikių Paryžiaus susitarimo tikslų.*
2. *Taip pat nuolat peržiūrimos priemonės dėl paramos tam tikriems daug energijos suvartojantiems pramonės sektoriams, kuriuose gali būti anglies dioksido nutekėjimo, kaip nurodyta 10a ir 10b straipsniuose, atsižvelgiant į klimato politikos priemones kitose stipriausios ekonomikos šalyse. Šiame kontekste Komisija taip pat apsvarsto, ar priemonės, susijusios su netiesioginių išlaidų kompensavimu turėtų būti dar labiau suderintos.*
3. *Komisija teikia ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai atliekant kiekvieną bendros pažangos įvertinimą, kurį sutarta atlikti pagal Paryžiaus susitarimą, visų pirma dėl poreikio nustatyti papildomą Sąjungos politiką ir priemones siekiant, kad Sąjunga ir jos valstybės narės reikiamu lygiu sumažintų išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, be kita ko, kiek tai susiję su 9 straipsnyje nurodytu linijiniu koeficientu. Komisija kai tinkama gali pateikti pasiūlymų Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamai iš dalies pakeisti šią direktyvą.*
4. *Anksčiau nei 2020 m. sausio 1 d. Komisija pateikia atnaujintą aviacijos sektoriaus su išmetamu CO₂ kiekiu nesusijusio poveikio analizę, prie kurios pridedamas pasiūlymas, kaip geriausiai spręsti su šiuo poveikiu susijusius klausimus.“.*

38) *Direktyvos 2003/87/EB IIa priede išbraukiami įrašai, skirti Belgijai, Italijai, Liuksemburgui ir Švedijai.*

39) *Direktyvos 2003/87/EB IIb priedas pakeičiamas šios direktyvos I priedo pateiktu tekstu.*

40) *Direktyvos 2003/87/EB IV priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos II priedą.*

2 straipsnis
Sprendimo (ES) 2015/1814 pakeitimai

Sprendimo (ES) 2015/1814 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1) 5 dalies pirmą pastraipą papildoma šiuo sakiniu:

„Nukrypstant nuo pirmo ir antro sakinių, iki 2023 m. gruodžio 31 d. tuose sakiniuose nurodytos procentinės dalys ir 100 mln. apyvartinių taršos leidimų padvigubinami.“

2) Įterpiama ši dalis:

„5a. Nuo 2023 m. rezerve esantys apyvartiniai taršos leidimai, kurių kiekis viršija ankstesniais metais aukcione parduotų visų apyvartinių taršos leidimų skaičių, nebegalioja, nebent vykdant pirmą peržiūrą pagal 3 straipsnį būtų nuspręsta kitaip.“

3 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip ... **[18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo]** užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos 1 straipsnio 14 punkto f papunktyje, susijusiame su Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 6 dalies a punktu nustatytų paskelbimo ir ataskaitų teikimo pareigų būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2018 m. gruodžio 31 d.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių priemonių tekstus.

4 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Vykdydamos šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatytą prievolę valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės teisės aktai, kuriais perkeliamos ... [šios iš dalies keičiančios direktyvos paskelbimo data] galiojusios Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio, 10a straipsnio 4–7 dalių, 10a straipsnio 8 dalies pirmos ir antros pastraipų, 10a straipsnio 12–18 dalių, 10c straipsnio ir 11a straipsnio 8 ir 9 dalių, taip pat tos direktyvos IIa ir IIb priedų nuostatos, būtų taikomi iki 2020 m. gruodžio 31 d. ***Sprendimo 2014/746/ES priede pateiktas sąrašas taikomas iki 2020 m. gruodžio 31 d.***

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

Direktyvos 2003/87/EB *IIb* priedas pakeičiamas taip:

I

„IIb PRIEDAS

Modernizavimo fondo lėšų paskirstymas iki 2030 m. gruodžio 31 d.

Modernizavimo fondo lėšų
dalis

Bulgarija	5,84 %
Čekija	15,59 %
Estija	2,78 %
Kroatija	3,14 %
Latvija	1,44 %
Lietuva	2,57 %
Vengrija	7,12 %
Lenkija	43,41 %
Rumunija	11,98 %
Slovakija	6,13 %“.

█

II PRIEDAS

Po Direktyvos 2003/87/EB IV priedo A dalies ketvirta antrašte „Kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų stebėjimas“ esanti pastraipa pakeičiama taip:

„Naudojami standartiniai arba priimti metodai, kuriuos bendradarbiaudama su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais parengė ir pagal 14 straipsnio 1 dalį priėmė Komisija.“

KOMISIJOS PAREIŠKIMAI

Linijinis mažinimo koeficientas

Komisijos pareiškimas

ES ATLPS yra pagrindinė ES priemonė siekiant ES su klimatu susijusio tikslo užtikrinti, kad vidutinė pasaulio temperatūra nuo ikipramoninio laikotarpio pakiltų kur kas mažiau kaip 2 °C, kaip ir susitarta sudarant Paryžiaus susitarimą. Vadovaujantis šiuo tikslu ir 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija, ES ATLPS peržiūra ir linijinio mažinimo koeficiento padidinimas nuo 1,74 proc. iki 2,2 proc. yra pirmi žingsniai siekiant ES tikslo iki 2030 m. bent 40 proc. sumažinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį Sąjungoje. Komisija pripažįsta, kad, siekiant ES 2050 m. ŠESD tikslo sumažinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį vadovaujantis ilgalaikiais Paryžiaus susitarimo tikslais, reikia tolesnių pastangų ir platesnio užmojo, o jos poveikio vertinime, pridėjame prie 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, tvirtinama, kad, norint pasiekti šį lygmenį atitinkantį rezultatą, reikėtų iki 2050 m. dar labiau padidinti linijinio mažinimo koeficientą. Ateityje atlikdama šios direktyvos peržiūrą Komisija įsipareigoja svarstyti galimybę padidinti linijinio mažinimo koeficientą atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius, dėl kurių reikėtų įgyvendinti griežtesnę Sąjungos politiką ir priemones.

Išmetamas teršalų kiekis jūrų sektoriuje

Komisijos pareiškimas

Komisija susipažino su Europos Parlamento pasiūlymu. Tikimasi, kad 2018 m. balandžio mėn. Tarptautinė jūrų organizacija priims sprendimą dėl pradinės laivų išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo strategijos. Komisija skubiai įvertins šiuos rezultatus, visų pirma išmetamų teršalų kiekio mažinimo tikslus ir pasiūlytų jų įgyvendinimo priemonių sąrašą, įskaitant tokių priemonių priėmimo tvarkaraštį, ir deramai praneš apie jo rezultatus. Tai darydama ji apsvarstys, kokių priemonių reikėtų imtis siekiant užtikrinti sąžiningą šio sektoriaus indėlį, taip pat tolesnius Parlamento pasiūlytus veiksmus. Naujų teisėkūros priemonių dėl jūrų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio klausimu Komisija deramai svarstys šiuo klausimu Europos Parlamento priimtus pakeitimus.

Teisingas perėjimas daug anglių naudojančiuose ir daug anglies dioksido išmetančiuose regionuose

Komisijos pareiškimas

Komisija pakartoja įsipareigojimą plėtoti specialią iniciatyvą, kurią įgyvendinant būtų teikiama konkrečiai pritaikyta parama teisingam perėjimui susijusių valstybių narių daug anglių naudojančiuose ir daug anglies dioksido išmetančiuose regionuose.

Todėl ji dirbs bendradarbiaudama su šių regionų suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma dėl prieigos prie atitinkamų fondų ir programų ir jų naudojimo, ir skatins keitimąsi gerąja patirtimi, įskaitant diskusijas apie pramonines gaires ir perkvalifikavimo poreikius.

Anglies dioksido surinkimas ir naudojimas

Komisijos pareiškimas

Komisija susipažino su Europos Parlamento pasiūlymu netaikyti pareigos atsisakyti apyvartinių taršos leidimų emisijoms, kurios, kaip patvirtinta, surenkamos ir naudojamos taip, kad būtų užtikrinta nuolatinė ribinė koncentracija. Tokios technologijos šiuo metu dar nėra pakankamai brandžios, kad būtų galima priimti sprendimą dėl būsimo jų reguliavimo. Atsižvelgdama į anglies dioksido surinkimo ir naudojimo technologijų technologinį potencialą, Komisija įsipareigoja apsvarstyti jų reguliavimą per būsimą prekybos laikotarpį, siekiant pasvarstyti, ar atėjus laikui atlikti šios direktyvos peržiūrą reikėtų pakeisti reguliavimą. Todėl Komisija deramai atsižvelgs į tokių technologijų galimybes prisidėti prie reikšmingo išmetamų teršalų kiekio sumažinimo nedarant neigiamo poveikio ES ATLPS aplinkosauginiam naudingumui.